

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/103

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 6. srpnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. srpnja 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Margaretu Mađerić, državnu tajnicu u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/61
Urbroj: 50301-25/05-17-3

Zagreb, 6. srpnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Margaretu Mađerić, državnu tajnicu u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

**PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA DJECU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA DJECU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)

II. OCJENA STANJA I OSNOVANA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o pravobranitelju za djecu donio je Hrvatski sabor na sjednici održanoj 29. svibnja 2003. godine Objavljen je u Narodnim novinama, broj 96, od 10. lipnja 2003. godine, a stupio je na snagu 8. lipnja 2003. godine.

Ustavni sud Republike Hrvatske je Odlukom broja: U-I-4301/2005, od 7. ožujka 2017. ukinuo Zakon o pravobranitelju za djecu ocjenjujući ga, u formalnom smislu, nesuglasnim s Ustavom Republike Hrvatske jer je donesen „običnom“ većinom nazočnih zastupnika umjesto traženom većinom glasova svih zastupnika u Hrvatskome saboru, u smislu odredbe članka 83. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske.

Sukladno točki II. citirane Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske ukinuti Zakon o pravobranitelju za djecu prestaje važiti 1. kolovoza 2017. godine.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Prava djeteta i njihovo poštivanje su bitna karakteristika svake demokratske države. U Republici Hrvatskoj potreba zaštite prava i interesa djece istaknuta ja u odredbama članaka 63., 64. i 65. Ustava Republike Hrvatske, u Obiteljskom zakonu (Narodne novine, broj 103/15) i drugim propisima.

Od 8. listopada 1991. godine Republika Hrvatska je stranka UN Konvencije o pravima djeteta koja je dio unutarnjeg pravnog poretka sukladno odredbi članka 141. Ustava Republike Hrvatske. Člankom 4. Konvencije, države članice se obvezuju poduzeti sve odgovarajuće zakonodavne, upravne i druge mjere na primjenu prava priznatih u Konvenciji.

Uvođenje instituta pravobranitelja za djecu 2003. godine predstavljalo je ispunjenje međunarodne obveze Republike Hrvatske proizašle iz odredbi UN Konvencije o pravima djeteta, kao i Preporuka Parlamentarne skupštine Vijeća Europe 1460 (2000) a koja je oživotvorena stupanjem na snagu Zakona o pravobranitelju za djecu.

U dosadašnjem djelovanju institucije Pravobranitelja za djecu postignuta je visoka razina zaštite prava djece i opstojnost institucije je neupitna.

S obzirom na to da je Ustavni sud Republike Hrvatske u citiranoj Odluci od 7. ožujka 2017. godine ocijenio neustavnost Zakona o pravobranitelju za djecu u formalnom smislu, te nije doveo u pitanje neovisnost i samostalnost institucije, ovaj Prijedlog zakona u sadržajnom smislu uređuje institut pravobranitelja za djecu na vrlo sličan način kako je to bilo propisano ukinutim Zakonom o pravobranitelju za djecu.

Prijedlogom Zakona propisuju se:

- osnovna načela djelovanja pravobranitelja za djecu (neovisnost, samostalnost, nestranačka pripadnost)
- djelokrug i način rada
- uvjeti za izbor i razrješenje pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika
- sudjelovanje pravobranitelja za djecu u postupku donošenja propisa koji se odnose na prava djece ili kojima se uređuju pitanja značajna za djecu
- suradnja s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama, udrugama i drugim pravnim i fizičkim osobama koja se bave pitanjima od značaja za djecu
- obveza podnošenja izvješća Hrvatskome saboru o svom radu
- osiguranje sredstava za rad pravobranitelja za djecu i druga pitanja važna za rad pravobranitelja za djecu.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona o pravobranitelju za djecu omogućit će se nastavak djelovanja i ostvarenja zadaće institucije Pravobranitelja za djecu i nakon prestanka važenja Zakona o pravobranitelju za djecu, 1. kolovoza 2017. godine – sukladno Odluci Ustavnoga suda Republike Hrvatske.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Donošenje i primjena ovoga Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO ŽURNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16) predlaže se donošenje Zakona o pravobranitelju za djecu po hitnom postupku.

Naime, sukladno Odluci Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Zakon o pravobranitelju za djecu prestaje važiti 1. kolovoza 2017. godine. Kako bi se osiguralo nesmetano i neprekinuto djelovanje institucije koja štiti, prati i promiče prava i interese djece na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona i čije je uvođenje 2003. godine bio ispunjene preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA DJECU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje djelokrug i način rada te uvjeti za izbor i razrješenje pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pravobranitelj za djecu štiti, prati i promiče prava i interese djece na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora, obvezujućih pravnih akata Europske unije i zakona.

Članak 3.

Izrazi i pojmovni sklopovi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

(1) Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno, rukovodeći se načelom pravičnosti i morala.

(2) Pravobranitelju za djecu nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu.

(3) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici ne smiju pripadati niti jednoj političkoj stranci niti sudjelovati u političkim aktivnostima.

Članak 5.

(1) Pravobranitelja za djecu bira i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Pravobranitelj za djecu ima dva zamjenika koje bira i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za djecu.

(3) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske, biraju se na temelju javnog poziva na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno izabrani.

Članak 6.

Djetetom, u smislu ovoga Zakona, smatra se svaka osoba mlađa od 18 godina.

DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 7.

Pravobranitelj za djecu:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece s odredbama Ustava Republike Hrvatske, UN Konvencije o pravima djeteta, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi i drugih međunarodnih akata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz UN Konvencije o pravima djeteta, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji, Fakultativnog protokola uz UN Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi i drugih međunarodnih akata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece
- prati primjenu svih propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece
- prati povrede pojedinačnih prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa djece s teškoćama u razvoju
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa djece te za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece
- obavještava javnost o stanju prava djece
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 8.

- (1) Pravobranitelj za djecu upoznaje i savjetuje djecu o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa.
- (2) Pravobranitelj za djecu surađuje s djecom, potiče djecu na izjašnjavanje i uvažava njihovo mišljenje, inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja djece te predlaže mjere za povećanje utjecaja djece u društvu.

Članak 9.

Pravobranitelj može sudjelovati u postupku izrade nacрта prijedloga propisa koji se odnose na prava djece ili kojima se uređuju pitanja od značaja za djecu.

Članak 10.

Kad u praćenju stanja u okviru svoga djelokruga ocijeni potrebnim, pravobranitelj za djecu može potaknuti donošenje i izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu djece.

Članak 11.

(1) U obavljanju poslova iz svoga djelokruga pravobranitelj za djecu je ovlašten upozoravati, predlagati i davati preporuke.

(2) Pravobranitelj za djecu je ovlašten nadležnim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama predlagati poduzimanje mjera za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece i zahtijevati izvješća o poduzetim mjerama.

Članak 12.

(1) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i pravne i fizičke osobe, obavezni su surađivati s pravobraniteljem za djecu i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

(2) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne i fizičke osobe dužne su odmah, a najkasnije u roku od 15 dana izvijestiti pravobranitelja za djecu o poduzetom u povodu njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke.

(3) Ako tijela i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u propisanom roku prema njegovom traženju, pravobranitelj za djecu će o tome obavijestiti tijelo koje obavlja nadzor nad njihovim radom.

Članak 13.

(1) Pravobranitelj za djecu ima, u obavljanju zadaća iz svoga djelokruga, pravo uvida u podatke i dokumente tijela i osoba iz članka 12. ovoga Zakona sukladno Zakonu o tajnosti podataka.

(2) Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu, državni službenici i namještenici u Uredu pravobranitelja za djecu te ostale osobe koje privremeno i/ili povremeno obavljaju poslove ili sudjeluju u radu Ureda pravobranitelja za djecu dužni su postupati sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u Uredu, bez obzira na način na koji su za te podatke saznali.

(3) Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu i državni službenici u Uredu pravobranitelja za djecu dužni su s podacima o djeci postupati u skladu s načelom zaštite najboljeg interesa djeteta te čuvati kao profesionalnu tajnu sve podatke o djeci koje saznaju u obavljanju svojih poslova i ovlasti.

(4) Poblježe odredbe o tajnosti i zaštiti podataka uređuju se Poslovníkom o radu pravobranitelja za djecu.

Članak 14.

(1) Pravobranitelj za djecu ima pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o djeci koja borave ili su privremeno, odnosno trajno smještena kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

(2) O obavljenom uvidu iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se izvješće koje se dostavlja i tijelu koje obavlja nadzor nad radom osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Osobe i drugi pravni subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužni su obavijestiti pravobranitelja za djecu, u roku koji on odredbi, o mjerama poduzetim povodom njegovog prijedloga ili preporuke.

(4) Ako osobe i drugi pravni subjekti iz stavka 1. ovoga članka ne obavijeste u zadanom roku pravobranitelja za djecu o poduzetim mjerama ili ne postupe u skladu s njegovim prijedlozima ili preporukama, pravobranitelj za djecu obavijestiti će o tome tijelo koje obavlja nadzor nad radom osoba i drugih pravnih subjekata iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ako tijelo koje obavlja nadzor u za to ostavljenom roku ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pravobranitelj za djecu će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i javnost.

Članak 15.

Ako u obavljanju dužnosti pravobranitelj za djecu sazna da je dijete izvrgnuto tjelesnom ili duševnom nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju ili izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju dužan je odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležan centar za socijalnu skrb i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa djeteta.

Članak 16.

(1) Pravobranitelj za djecu može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, u čijem su djelokrugu istraživanja zaštita, skrb, razvitak i prava djece, a isti su mu dužni tu pomoć pružiti.

(2) Znanstvene i stručne ustanove iz stavka 1. ovoga članka dužne su pravobranitelju za djecu traženu pomoć pružiti u primjerenom roku.

Članak 17.

(1) Svatko ima pravo pravobranitelju za djecu podnijeti prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa djece.

(2) Pravobranitelj za djecu će obavijestiti podnosioca o aktivnostima poduzetim povodom njegova prijedloga.

Članak 18.

Pravobranitelj za djecu i zamjenici pravobranitelja za djecu ne mogu biti pozvani na odgovornost, pritvoreni ili kažnjeni za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svoga djelokruga, osim ako se radi o kršenju zakona koje predstavlja kazneno djelo.

Članak 19.

(1) Pravobranitelj za djecu podnosi Hrvatskom saboru redovito godišnje izvješće, najkasnije do kraja prvog tromjesečja za prethodnu kalendarsku godinu, a na zahtjev Hrvatskoga sabora izvanredno izvješće u roku određenom u zahtjevu.

(2) Pravobranitelj za djecu ima pravo Hrvatskom saboru podnijeti i posebna izvješća kada ocijeni potrebnim, radi poduzimanja mjera od značaja za zaštitu prava i interesa djece.

Članak 20.

(1) Pravobranitelj za djecu ima Ured pravobranitelja za djecu, kao stručnu službu.

(2) Sjedište Ureda pravobranitelja za djecu je u Zagrebu. Pravobranitelj za djecu može uspostaviti područne urede izvan sjedišta Ureda pravobranitelja za djecu.

Članak 21.

(1) Pravobranitelj za djecu donosi poslovnik o radu kojim se uređuje način i organizacija rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za rad.

(2) Poslovnik o radu potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 22.

Sredstva za rad pravobranitelja za djecu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IZBOR I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU

Članak 23.

(1) Za pravobranitelja za djecu može biti izabrana osoba koja:

- je hrvatski državljanin i ima prebivalište u Republici Hrvatskoj
- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij
- ima najmanje 10 godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem javnosti poznata u području promicanja i zaštite prava djeteta
- nije osuđivana i protiv koje se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti.

(2) Za zamjenika pravobranitelja za djecu može biti izabrana osoba koja:

- je hrvatski državljanin i ima prebivalište u Republici Hrvatskoj
- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij
- ima najmanje 5 godina radnog iskustva
- nije osuđivana i protiv koje se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti.

(3) Jedan od zamjenika pravobranitelja za djecu mora imati završen integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij pravne struke.

Članak 24.

(1) Vlada Republike Hrvatske pokreće postupak za izbor pravobranitelja za djecu najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti pravobranitelja za djecu iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Pravobranitelj za djecu pokreće postupak za izbor zamjenika najkasnije u roku od 3 mjeseca prije isteka mandata zamjenika, odnosno 30 dana nakon prestanka dužnosti zamjenika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 25.

(1) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost, daju prisegu pred Hrvatskim saborom.

(2) Prisega glasi: »Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona, poštovati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno, savjesno i nepristrano u najboljem interesu djece.«.

Članak 26.

Pravobranitelj za djecu i zamjenik pravobranitelja za djecu razriješit će se dužnosti prije isteka mandata na koji su izabrani:

- kada to sam zatraži,
- kada nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz članka 23. ovoga Zakona,
- kada je spriječen obavljati dužnost u razdoblju duljem od šest mjeseci, ili
- u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja dužnosti sukladno ovom Zakonu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Pravobranitelj za djecu najkasnije će u roku od 60 dana od dana izbora podnijeti na potvrdu Hrvatskome saboru poslovnik iz članka 21. ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka na snazi ostaje Poslovnik o radu pravobranitelja za djecu (Narodne novine, broj 21/05).

Članak 28.

(1) Vlada Republike Hrvatske će najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti Hrvatskome saboru pravobranitelja za djecu.

(2) Pravobranitelj za djecu izabran prema odredbama ovoga Zakona pokrenut će postupak za izbor zamjenika iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana stupanja na dužnost pravobranitelja za djecu. Pravobranitelj za djecu predložit će Hrvatskome saboru kandidate za zamjenike u roku od 30 dana od isteka roka za prijavu na javni poziv.

(3) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici izabrani prema odredbama Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/03) ostaju na dužnosti do izbora novog pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika.

Članak 29.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. kolovoza 2017. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom se propisuje predmet uređenja Zakona o pravobranitelju za djecu a to su njegov djelokrug i način rada te uvjeti za izbor i razrješenje pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika.

Uz članak 2.

Člankom 2. propisuje se osnovna zadaća pravobranitelja za djecu te osnova za ostvarenje povjerene zadaće.

Uz članak 3.

Članak 3. propisuje pisanje rodnihi pojmova.

Uz članak 4.

Predloženim člankom se propisuju osnovna načela djelovanja pravobranitelja za djecu: neovisnost i samostalnost uz poštivanja načela pravičnosti i morala; zabrana političkog djelovanja i članstva u političkim strankama. Predloženim načinom djelovanja osigurava se ostvarenje zadaće pravobranitelja za djecu u potpunosti.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se tko bira i razrješava pravobranitelja za djecu, i njegove zamjenike, te mandatno razdoblje na koje se biraju.

Uz članak 6.

Člankom 6. propisuje se tko se smatra djetetom u smislu Zakona – svaka osoba mlađa od 18 godina.

Uz članak 7.

Odredbom članka 7. propisuje se djelokrug i način rada pravobranitelja za djecu. Osnova zadaća pravobranitelja za djecu iz članka 2. ovoga Prijedloga zakona ostvaruje se praćenjem usklađenosti međunarodnih i domaćih propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece; praćenjem izvršavanja obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata; praćenje povreda pojedinačnih prava djece i proučavanje općih pojava i načina povreda prava i interesa djece i dr.

Uz članak 8.

Člankom 8. propisuje se način ostvarenja zadaće pravobranitelja za djecu i kroz suradnju s djecom, upoznavanje djece s načinom ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa i dr.

Uz članke 9. i 10.

Odredbama članaka 9. i 10. propisuje se aktivno sudjelovanje pravobranitelja za djecu u izradi propisa koji se odnose na prava djece ili se uređuju pitanja od značaja za djecu kao i mogućnost poticanja donošenja i izmjena zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu djece.

Uz članak 11.

Budući da se ovim Zakonom propisuje djelokrug i način rada pravobranitelja za djecu, odredbom članka 10. detaljnije se propisuje način komunikacije i iznošenja prijedloga koje su značajne za ostvarenje zadaće pravobranitelja za djecu. Tako je Zakonom propisano da pravobranitelj za djecu ima ovlaštenje upozoravati, predlagati i davati preporuke te zahtijevati izvješća o poduzetim mjerama.

Uz članak 12.

Ovom odredbom propisuje se suradnja institucije pravobranitelja za djecu s tijelima državne uprave i drugim tijelima, pravim i fizičkim osobama, obveze koje proizlaze iz međusobne suradnje te posljedice ne postupanja po upozorenjima, preporukama ili prijedlozima pravobranitelja za djecu.

Uz članak 13.

Članom 13. propisano je pravo uvida pravobranitelja za djecu i njegovim zamjenicima u podatke i dokumente tijela državne uprave u okviru obavljanja povjerenih zadaća te obaveza čuvanja tajne pa i onda kada je dužnost odnosno služba prestala.

Uz članak 14.

Radi zaštite jedne od najosjetljivijih kategorija djece – ona koja su smještena ili borave temeljem posebnih propisa kod fizičkih ili pravnih osoba ovim člankom se propisuje pravo pravobranitelju za djecu na pristup u prostorije gdje su djeca smještena ili borave radi uvida u način ostvarenja brige o djeci. Također, ovom odredbom je propisano i ovlaštenje pravobranitelja za djecu da o uočenom obavijesti tijelo koje obavlja nadzor na radom osoba kod kojih su djeca smještena ili borave na temelju posebnih propisa, Vladu Republike Hrvatske i javnost.

Uz članak 15.

Ovom odredbom je propisana dužnost pravobranitelju za djecu da, radi zaštite prava i interesa djece, o svim saznanjima o tjelesnom ili duševnom nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju ili izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju djeteta odmah podnese prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozori nadležan centar za socijalnu skrb i predloži mjere za zaštitu prava i interesa djeteta.

Uz članak 16.

U obavljanju poslova iz svoga djelokruga rada pravobranitelj za djecu može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba te ustanova a isti su mu dužni tu pomoć pružiti.

Uz članak 17.

U cilju zaštite prava i interesa djeteta svatko ima pravo podnijeti prijedlog pravobranitelju za djecu radi razmatranja pitanja značajnih za zaštitu prava i interesa djece, a pravobranitelj za djecu je dužan obavijestiti podnosioca o aktivnostima poduzetim povodom prijedloga.

Uz članak 18.

Radi osiguranja promicanja i zaštite prava i interesa djeteta odredbom članak 18. propisano je pravo na imunitet pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika na isti način kao i zastupnika u Hrvatskome saboru.

Radi osiguranja neovisnosti i samostalnosti u radu pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici ne mogu obavljati niti jednu drugu javnu ili profesionalnu dužnost niti biti članovi političke stranke.

Uz članak 19.

Člankom 19. propisana je obaveza i rok podnošenja redovnog godišnjeg izvješća o radu pravobranitelja za djecu Hrvatskome saboru, kao i izvanrednog izvješća koje pravobranitelj za djecu podnosi na zahtjev Hrvatskoga sabora kao i pravo podnošenja posebnih izvješća kada je to potrebno, radi poduzimanja mjera od značaja za zaštitu prava i interesa djece.

Uz članke 20., 21. i 22.

Stručni i administrativni poslovi za pravobranitelja za djecu obavljaju se u Uredu pravobranitelja za djecu čije je sjedište u Zagrebu. Način i organizacija rada, unutarnji ustroj te druga pitanja značajna za rad Ureda pravobranitelja za djecu uređuju se Poslovníkom o radu kojeg potvrđuje Hrvatski sabor. Sredstva za rad Ureda pravobranitelja za djecu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 23.

Člankom 23. propisani su uvjeti za izbor pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika. Propisani uvjeti postavljeni su kao garancija stručnog, neovisnog i samostalnog obavljanja poslova iz djelokruga pravobranitelja za djecu.

Uz članak 24.

Nastavno na određenje iz članka 5. ovoga Zakona, člankom 24. je propisan postupak izbora pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika.

Uz članak 25.

Člankom 25. propisano je davanje prisega pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika pred Hrvatskim saborom rije stupanja na dužnost, kao i tekst prisega.

Uz članak 26.

Člankom 26. propisani su razlozi za razrješenje pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika prije isteka mandata za koji su izabrani.

Uz članak 27.

Ovom odredbom propisuje se prijelazni režim važećeg podzakonskog propisa. Poslovnik o radu koji se temelji na ovlaštenju iz ovog Zakona pravobranitelj je dužan podnijeti Hrvatskom saboru na odobrenje u propisanom roku, a do njegovog stupanja na snagu na snazi je trenutno važeći Poslovnik o radu.

Uz članke 28. i 29.

Predloženim odredbama propisuje se prijelazni režim mandata pravobranitelja za djecu izabranog na temelju Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/03), te stupanje na snagu.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom Zakona
Datum dokumenta	13. lipnja 2017.
Verzija dokumenta	I
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Predmetni zakon nije planiran u Godišnjem planu normativnih aktivnosti za 2017.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Nije bilo uključenih predstavnika zainteresirane javnosti
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom Zakona bio je objavljen na stranicama Središnjeg državnog portala e-Savjetovanja, u razdoblju od 18. svibnja 2017. do 02. lipnja 2017.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata Pravobranitelj za djecu RH SOS Rijeka - centar za nasilje i ljudska prava Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara Ženska mreža Hrvatske Ured Pučke pravobraniteljice Udruga U ime obitelji

	Udruga roditelja djece s oštećenjem vida i dodatnim poteškoćama u razvoju OKO Ženska udruga "IZVOR" ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE – SOIH Roditelji u akciji – Roda Igor Zovak Savez udruga za autizam Hrvatske Pravobranitelj za osobe s invaliditetom Ivica Tkalčec Centar za ženske studije Ramiza Memedi Krijesnica - udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Udruga "HERA" Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava Udruga roditelja "Korak po korak" UDRUŽENJE "DJECA PRVA" CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Forum za slobodu odgoja
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Analiza dostavljenih primjedbi objavljena je u zasebnom dokumentu.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.

Izvešće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona

Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata Mnogi građani uopće i ne znaju svrhu i ulogu pravobranitelja, a pogotovo kada su u pitanju pacijenti. Treba osnažiti ulogu pravobranitelja, te dodati pravobranitelja za pacijente, za zdravstvo koji je najviše potreban. Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata kao jedina nevladina organizacija uzima sebi na teret sve probleme naših pacijenata za koje nismo plaćeni, te svojoj dobrom voljom radimo cijeli taj veliki posao, što bi trebao biti dio pravobranitelja, pogotovo kada su djeca u pitanju. Dostupnost pravobranitelja, nikad ne smije biti upitna, jer su oni tu za građane, za pacijente.	Odbijen Izneseni prijedlog nije predmet ovoga Nacrta prijedloga zakona.
Pravobranitelj za djecu RH Poštovani, Ovim putem dostavljamo mišljenje i prijedloge na Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Nacrt prijedloga Zakona). Koristim priliku napomenuti da se Odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Broj: U-I-4301/2005 od 7. ožujka 2017. godine a zbog koje se i pristupilo postupku donošenja novog zakona sadržajno ne dovodi u pitanje neovisnost i samostalnost institucije Pravobranitelja za djecu kojom se osigurava dostignuta razina zaštite prava djece, već su u obrazloženju Odluke Ustavnoga suda institucija Pravobranitelja za djecu, a i institucije ostalih posebnih pravobranitelja, stavljene u ravnopravan položaj s institucijom Pučkoga pravobranitelja. Zbog toga, ovim putem ukazujem na potrebu usklađivanja novog Zakona o pravobranitelju za djecu sa Zakonom o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 76/12) u dijelu u kojem se regulira izbor pravobranitelja za djecu kao i razlozi za razrješenje pravobranitelja za djecu te njegovih zamjenika. Napominjem da je neovisnost i samostalnost institucije za prava djece naglasio i Odbor za prava djeteta UN-a koji je u Općem komentaru br. 2, stavak 25. utvrdio da nacionalne institucije za ljudska prava moraju neovisno pratiti pridržava li se država međunarodno preuzetih obaveza u ostvarivanju prava djeteta. Pravobraniteljica za djecu Republike Hrvatske mišljenja je da tri skupine odredaba u predmetnom Nacrtu prijedloga Zakona ne odgovaraju demokratskim standardima i jamstvima neovisnosti nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Navedene tri skupine odnose se na predložene odredbe (o) : 1. Načinu imenovanja pravobranitelja za djecu; 2. Mogućnosti razrješenja zbog neprihvatanja izvješća o radu; 3. Prijelazne i završne odredbe. Ad. 1. Sadašnjim (važećim) Zakonom o pravobranitelju za djecu (NN 96/03) člankom 4. st. 1. određeno je da „..pravobranitelja za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske“. Sadržajno identična odredba predviđena je čl. 5. st. 1. Nacrta prijedloga zakona. Šteta je što je predlagatelj propustio mogućnost unapređivanja odredaba koje se odnose na izbor pravobranitelja za djecu u skladu s demokratskim standardima koje daju bolja jamstva neovisnosti	Primljeno na znanje

institucije pravobranitelja za djecu, kao i s odredbama iz Zakona o pučkom pravobranitelju koji je lex posterior u odnosu na Zakon o pravobranitelju za djecu. Naime, činjenica da osobu pravobranitelja predlaže Vlada, a ne Hrvatski sabor, de facto znači da izvršna vlast predlaže osobu pravobranitelja kojemu je jedna od funkcija upravo kontrola rada tijela izvršne vlasti. Kako netko po prirodi stvari u demokratskom postupku mora pokretati postupak imenovanja i prijedlog kandidata, nesumnjivo je primjerenije da tu zadaću obavlja Hrvatski sabor kao najviše predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj, sastavljeno od predstavnika različitih parlamentarnih stranaka. Za razliku od sadašnjeg Zakona o pravobranitelju za djecu, kao i Nacrta prijedloga Zakona, Zakonom o pučkom pravobranitelju postupak izbora pučkog pravobranitelja normiran je čl. 10. st. 1-3. U bitnom, izbor pučkog pravobranitelja provodi se na način da Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja. Stoga zaključno, predlažemo usklađivanje odredaba o izboru pravobranitelja za djecu (čl. 5. Nacrta prijedloga Zakona) na identičan način kao što je normiran odredbama o izboru pučkog pravobranitelja. Ad. 2. U članku 26. podstavku 4. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu (sadržajno potpuno identično odredbama koje se odnose na razrješenje prema važećem Zakonu o pravobranitelju za djecu) predviđeno je razrješenje dužnosti pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu. Još jednom izražavamo žaljenje što je predlagatelj propustio priliku kod potrebe donošenja novog propisa uskladiti Nacrt prijedloga zakona s demokratskim standardima u jamstvima neovisnosti nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Podsjećam da je pravobraniteljica za djecu u svojem apelu Predsjedniku Vlade RH nakon odluke Ustavnog suda RH, a u kojem potiče žurno donošenje Zakona o pravobranitelju zbog nastavka funkcioniranja institucije pravobranitelja za djecu posebno upozorila na nužnost izmjene odredaba o mogućnosti razrješenja zbog neprihvatanja izvješća o radu. Mandat pravobranitelja za djecu u Republici Hrvatskoj (kao i pučkog pravobranitelja te drugih specijaliziranih pravobranitelja) određen je na vrijeme od osam (8) godina. Mogućnost razrješenja zbog neprihvatanja izvješća o radu svake godine, zakonom određeni mandat od 8 godina pretvara u de facto mandat na jednu godinu. Za nadati se je da ovakvo normativno rješenje Predlagatelja Nacrta ne predstavlja namjeru Predlagatelja za nedemokratskim skraćanjem mandata čelniku neovisne nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava. U suprotnom, za očekivati je da konačni tekst Zakona o pravobranitelju za djecu odredi da mandat pravobranitelju za djecu traje jednu godinu ili do opoziva koji je moguć u bilo kojem trenutku. Svakako, takva bi rješenja odudarala od dosegnutih međunarodnih standarda u definiranju ovlasti nacionalnih neovisnih tijela za zaštitu ljudskih prava. U nadi da je riječ o omašci potaknutoj potrebom žurnog donošenja propisa, predlažemo da, u novom Zakonu o pravobranitelju za djecu, neprihvatanje izvješća pravobranitelja za djecu u Hrvatskome saboru ne bude propisano kao razlog za razrješenje pravobranitelja za djecu i zamjenika, radi očuvanja (ili tek u ovom trenutku, 2017. godine

postizanja!!!) neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu. Ovakav prijedlog i normativno rješenje predstavljao bi i odgovor na potrebu usklađenosti pravnog položaja svih pravobraniteljskih institucija u Republici Hrvatskoj kako ne bi došlo do diskriminirajućeg odnosa prema samim institucijama za zaštitu ljudskih prava. Upravo isti smisao potvrđuje i Ustavni sud svojom odlukom Broj: U-I-4301/2005 od 7. ožujka 2017. godine. U prilog nužnosti izmjene predložene odredbe u Nacrtu prijedloga zakona navodimo samo dio iz bogate literature o pitanju neovisnosti nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Tako se npr. Pariškim pravilima ističe potreba jamstva „stabilnog mandata bez kojega nema stvarne neovisnosti“ i „preciznog određenja njegovog trajanja“ (...in order to ensure a stable mandate... without which there can be no real independence...).

Venecijanska komisija u dokumentu CDL(2011)079 koji se odnosi na pravobraniteljske institucije ističe nužnost neovisnosti čelnika tijela kao temeljne pretpostavke neovisnosti institucije (The way according to which an Ombudsman is appointed is of the utmost importance as far as the independence of the institution is concerned and the independence of the Ombudsman is a crucial corner stone of this institution). Smerdel, B., „Dječji omdudsman“ u Republici Hrvatskoj, Evaluacija institucije pravobranitelja za djecu, Pravobranitelj za djecu, Zagreb, 2009, str. :“... Upozorili bismo samo na neka važna pitanja : prvo, imunitet nositelja dužnosti, koji držimo potrebnim urediti u pogledu postupaka i izjava danih u obavljanju dužnosti, te pitanje razrješenja koje, po našem mišljenju, valja riješiti na način kojim bi se ojačala stabilnost i nezavisnost nositelja dužnosti“. Carver, R., Dvornik, S., Redžepagić, R, Racionalizacija sustava zaštite ljudskih prava u RH, Izvješće stručnog tima, 2010. , str.47...: “...kad se takve kritičke primjedbe i iznesu (misli se na primjedbe sadržane u izvješćima o radu)...“kažnjava „ ih se odbijanjem prihvaćanja izvješća od strane Sabora...lako je malo vjerojatno da bi Sabor upotrijebio te ovlasti , ovime se pokazuje važna slaba točka u pravnom položaju pravobraniteljskih institucija u hrvatskom sustavu. ...Prema tome, jedna od glavnih promjena trebala bi pridonijeti neovisnosti pravobranitelja od stranačke politike u Saboru“. Ad. 3. Nacrtom prijedloga Zakona, prijelaznim i završnim odredbama, u čl. 27. st. 1-3. predviđeno je da će danom stupanja na snagu ovog zakona Hrvatski sabor pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu. Stavkom. 2. određen je postupak izbora zamjenika, a st. 3. trajanje mandata ranijeg pravobranitelja do izbora novog. Navedenim normama predlagatelj nedvojbeno omogućuje smjenu sadašnjeg čelnika tijela, pravobraniteljice za djecu, doc. dr. sc. Ivane Milas Klarić koja je na dužnost pravobranitelja za djecu imenovana 1. travnja 2014. godine i čiji mandat traje osam (8) godina, dakle do 2022. godine. Upravo ovakav prijedlog predstavlja transparentno i nedvosmisleno kršenje demokratskih standarda razvijenih europskih zemalja u normiranju pravnog položaja neovisnih nacionalnih tijela za zaštitu ljudskih prava, te, od strane predlagatelja Nacrta, izigravanje volje parlamentarne većine Hrvatskog sabora. Podsjećamo da je u vrlo sličnoj situaciji prilikom donošenja Zakona o ravnopravnosti spolova iz 2008. godine prijelaznim i završnim odredbama u čl. 42. bilo, smatramo pravilno i u skladu s demokratskim načelima i

jamstvima neovisnosti institucija, određeno : „ Stupanjem na snagu ovog zakona ostaje na snazi odluka o imenovanju pravobraniteljice za ravnopravnost spolova“. Koji je razlog normativne zaboravljivosti Predlagatelja prilikom (ne)nastojanja očuvanja načela neovisnosti institucija ostaje samo nagađati, no podsjećamo da, sasvim načelno, nije poželjno donositi propise koji se vode načelom ad personam. Vodeći se načelom analogije, podsjećamo Predlagatelja na presudu u predmetu Komisija protiv Mađarske (c-288/12) od 8. travnja 2014. godine koji se odnosi na preuranjeno okončanje mandata čelnika tijela za zaštitu osobnih podataka zbog izmjene zakona. Tako se, govoreći o neovisnosti iz članka 28. St. 1 drugog podstavka Direktive 9546 zahtjev neovisnosti mora tumačiti na način da: „ ... uključuje obvezu poštovanja trajanja mandata nadzornih tijela do isteka njihovog roka i da se taj mandat okončava prijevremeno samo u skladu s pravilima i jamstvima iz primjenjivog propisa“. Sadašnjoj pravobraniteljici za djecu, doc. dr. sc. Ivani Milas Klarić, a vodeći se načelima već dosegnutih nomotehničkih standarda prilikom izrade propisa, osobito ne laska činjenica što se predlagatelj očito, odlučuje za donošenje „ lex Milas Klarić“. Također, ostaje i trajna dvojba hoće li se ideja izmjene zakona primjenjivati svaki put kad bilo koja trenutna vlast poželi smijeniti nekog od pravobranitelja? Stoga, poštujući temeljna načela u jamstvima zaštite neovisnosti institucija za zaštitu ljudskih prava, predlažemo donošenje prelaznih i završnih odredaba koje bi glasile : Stupanjem na snagu ovog zakona ostaje na snazi odluka o imenovanju pravobraniteljice za djecu. Identično bi trebalo predvidjeti i za odluke o imenovanju zamjenika pravobranitelja za djecu, kao i predvidjeti odredbu kojom se jamči da ostaju na snazi postojeći Poslovnik o radu pravobranitelja za djecu i Pravilnik o unutarnjem redu. Uz navedena tri ključna prijedloga i primjedbe koji se odnose na izbor, razrješenje i mandat pravobranitelja a kojima se u osnovi (ne) jamči neovisnost institucije pravobranitelja za djecu, predlažemo i slijedeće: U članku 13. stavku 1. Nacrta prijedloga Zakona propisano je da pravobranitelj za djecu ima, u obavljanju zadaća iz svoga djelokruga, pravo uvida u podatke i dokumente tijela iz članka 12. ovog Zakona sukladno Zakonu o tajnosti podataka. Napominjemo da spomenuta odredba predstavlja sužavanje ovlasti Pravobranitelja za djecu budući da se prema postojećoj odredbi članka 12. Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine broj 96/03, 30/17-Odluka USRH) pravobranitelju za djecu mora osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu djece, bez obzira na stupanj njihove tajnosti. Zakonom o tajnosti podataka (Narodne novine, broj 79/07, 86/12) pristup klasificiranim podacima bez certifikata omogućen je, u okviru obavljanja poslova iz njihova djelokruga, određenom krugu osoba, među kojima je i pučki pravobranitelj, no takav pristup nije propisan kao mogućnost za pravobranitelja za djecu. Stoga, smatramo potrebnim omogućiti pravobranitelju za djecu pristup podacima na isti način kao što je to omogućeno i pučkom pravobranitelju, a radi mogućnosti samostalnog i neovisnog obavljanja poslova i zadaća pravobranitelja za djecu. Nadalje, u stavku 2. članka 13. Nacrta prijedloga Zakona propisuje se da su pravobranitelj za djecu,

zamjenici pravobranitelja za djecu, državni službenici i namještenici u Uredu pravobranitelja za djecu obvezni postupati sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u uredu, bez obzira na način na koji su te podatke saznali. U spomenutoj odredbi predlažemo obvezu postupanja sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka predvidjeti i za osobe koje privremeno i/ili povremeno obavljaju poslove ili sudjeluju u radu Ureda pravobranitelja za djecu s obzirom da Ured pravobranitelja za djecu surađuje sa stručnjacima i drugim osobama koje nisu zaposlene u Uredu, te koristi usluge vanjskih suradnika, studenata na studentskoj praksi, ostvaruje suradnju s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i slično. Predlažemo da odredba stavka 2. članka 13. glasi: „Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu, državni službenici i namještenici u Uredu pravobranitelja za djecu te ostale osobe koje privremeno i/ili povremeno obavljaju poslove ili sudjeluju u radu Ureda pravobranitelja za djecu, obvezni su postupati sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u Uredu, bez obzira na način na koji su za te podatke saznali.“ U članku 13. iza stavka 2. Nacrta prijedloga Zakona predlažemo dodati sljedeće odredbe: „Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu i državni službenici u Uredu pravobranitelja za djecu dužni su s podacima o djeci postupati u skladu s načelom zaštite najboljeg interesa djeteta te čuvati kao profesionalnu tajnu sve podatke o djeci koje saznaju u obavljanju svojih poslova i ovlasti. Poblje odredbe o tajnosti i zaštiti podataka uređuju se Poslovníkom o radu pravobranitelja za djecu i općim aktima Pravobranitelja za djecu.“ Navedene odredbe smatramo potrebnim dodati iz razloga što je Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13, 85/15), odredbom članka 15. stavka 2. podstavka 2. i 4. propisana mogućnost ograničenja prava na pristup informacijama ako je informacija profesionalna tajna u skladu sa zakonom te ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. U svojem radu Ured pravobraniteljice za djecu raspolaže podacima o djeci koje je dužan štiti kao tajne podatke, pri tome uvijek primjenjujući načelo najboljeg interesa djeteta iz Konvencije o pravima djeteta. Stoga je novim Zakonom o pravobranitelju za djecu potrebno jasno propisati obvezu čuvanja tajne i detaljniju razradu tajnosti, zaštite podataka i postupanja s podacima o djeci Poslovníkom o radu pravobranitelja za djecu i općim aktima. Na posebne mjere zaštite podataka koji se odnose na djecu upućuje i Zakon o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, broj 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12) kojim je u članku 7. stavku 3. propisano da se osobni podaci koji se odnose na maloljetne osobe smiju prikupljati i dalje obrađivati u skladu s tim Zakonom i uz posebne mjere zaštite propisane posebnim zakonima. Stoga je novim Zakonom o pravobranitelju za djecu potrebno predvidjeti odredbe kojima će se u postupanju pravobranitelja za djecu posebno urediti zaštita podataka koji se odnose na djecu. S poštovanjem,

PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU doc. dr. sc. Ivana Milas Klarić

SOS Rijeka - centar za nenasilje i ljudska prava

SOS Rijeka – centar za nenasilje i ljudska prava

Ne prihvaća se

podržava prijedloge Ženske mreže Hrvatske. Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara „Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara smatraju instituciju Pravobranitelja za djecu kao posebnog pravobraniteljstva neupitnom, baš kao i drugih posebnih pravobraniteljstava kao što je Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i za Pravobranitelj za ravnopravnost spolova. Smatramo kako treba osnažiti ulogu pravobranitelja, te učiniti promijene pri imenovanju pravobranitelja jer je nedemokratski imenovanje pravobranitelja čija bi uloga trebala biti neovisna temeljem prijedloga Vlade RH.“ Ženska mreža Hrvatske Ženska mreža Hrvatske smatra neupitnim postojanje institucije Pravobranitelja za djecu kao posebnog pravobraniteljstva. No, kako bi svrha te institucije bila i supstancijalno realizirana u praksi predlažemo : (1) harmonizaciju Zakona s Konvencijom VE o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (2) brisanje alineje 4. članka 26. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu (3) dopunu čl. 27. stavcima 4. i 5. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu da glasi : st. 4. čl.27. „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja.“ st.5. čl.27. „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“ Obrazloženje (1): Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u nastavku Konvencija) je stupila na snagu 01.08.2014. Republika Hrvatska je 22.01.2013. potpisala Konvenciju, a usvajanje Nacrta zakona o ratifikaciji Konvencije je najavljeno za kraj tekuće godine. Navedena Konvencija je prvi međunarodni pravnoobvezujući instrument u Europi na području nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Specifičnost Konvencije je da se odnosi na sve oblike nasilja nad ženama u vrijeme mira i oružanih sukoba i pruža sveobuhvatni pravni okvir za borbu protiv nasilja nad ženama. U kontekstu donošenja Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu posebno je važno istaknuti da Konvencija člankom 3. pod (f) kategorijom žene obuhvaća i one mlađe od 18 godina tj. djevojčice iz razloga jer navedeni međunarodnopravni dokument prepoznaje i priznaje da se specifične povrede kojima su izložene žene, uključujući djevojčice primarno determinirane s naslova njihovog biološkog spola, a da je dob kategorija koja ih čini dodatno ranjivim u tom smislu, ne obrnuto. Statistički, žene (uključujući djevojčice) su često nevidljive upravo zbog izostanka spolno razvrstanih podataka koje su nadležne institucije dužne voditi. Rezultat toga su zakoni kojima je cilj pomoći ženama i djevojčicama, no oni često imaju za posljedicu upravo suprotno. Definicija maloljetnika kao čovjeka mlađeg od 18 godina, utvrđena UN-ovom konvencijom o pravima	Općeniti komentar primljen na znanje Ne prihvaća se U odnosu na dio primjedbi koje upućuju na harmonizaciju Zakona o pravobranitelju za djecu s Konvencijom VE o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama prijedlozi su općeniti i primljeni su na znanje. U odnosu na prijedloge na konkretne zakonske odredbe obrazloženja ne prihvaćanja iznesena su uz navedene odredbe.
---	--

djeteta, bez sumnje je od presudne važnosti za zakonsku zaštitu djece od raznih oblika nasilja, radne eksploatacije djece, seksualnog zlostavljanja i uskraćivanja obrazovanja. Međutim, ova definicija dobiva poseban značaj kada je riječ o djevojčicama. Konkretno, samo u 2016. godini policija je zabilježila povećanje kaznenih djela spolnog iskorištavanja i zlostavljanja djece za više od 35% u odnosu na godinu prije, no ukoliko analiziramo podatke nadležnih institucija tada vidimo da su iza „neutralne“ kategorije djece kao žrtvi tih zločina u više od 80% slučajeva upravo djevojčice. U Registru počinitelja seksualnih delikata na štetu djece koje vodi Ministarstvo pravosuđa, na dan 10. ožujka 2017. godine je evidentirano ukupno 1450 pravomoćno osuđenih pedofila od čega su 99% pravomoćno osuđenih počinitelja - muškarci, a više od 80% od ukupnog broja žrtava su djevojčice. Ovo je samo jedan od primjera zašto nije dovoljno štiti djecu (kao „neutralnu“ kategoriju kojima je zajednička dob) jer ako to činimo tada se prikrivaju specifične povrede koje nerazmjerno pogađaju upravo djevojčice. Iz navedenih razloga neophodno je harmonizirati prijedlog Zakona o pravobranitelju za djecu s Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Iz navedenih razloga smatramo da bi se ovim prijedlogom ispravila pravna praznina koju je potrebno uskladiti i u području obiteljsko pravne zaštite (Obiteljski zakon). Donošenje ovog zakona je prilika za zakonodavca da ispravi ovu nepravdu i izostanak adekvatne pravne zaštite djevojčica. Stvaranjem pravnih mehanizama kojima se pruža dodatna zaštita djevojčica od muškog nasilja kojemu su neosporno izložene, stvaraju se preduvjeti za supstancijalno ostvarivanje prava koja su im deklarativno zajamčena, a to je u njihovom najboljem interesu, kao ljudskih bića, a ne kao numeričke oznake. Obrazloženje (2): Ženska mreža Hrvatske predlaže brisanje alineje 4. članka 26. Zakona o pravobranitelju za djecu, koji glasi ; „neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog ili nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti. Neprihvatanje godišnjeg izvješćaja o radu Pravobranitelja za djecu, kao i ostalih posebnih pravobraniteljstava, od strane Hrvatskog sabora predstavlja izravan atak na neovisno djelovanje posebnog pravobraniteljstva čime je normativno uspostavljen neravnopravan status u odnosu na središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije. Svrha podnošenja godišnjeg izvješćaja o radu posebnih pravobraniteljstva je upoznavanje i informiranje predstavnica(ka) zakonodavne vlasti o evidentiranim pritužbama o kršenju prava i sloboda na koje ukazuje rad tih institucija kako bi predstavnici zakonodavne vlasti u sklopu obavljanja svojih redovnih dužnosti u tom tijelu mogli izravno doprinijeti razini zaštiti prava i sloboda u našem društvu. Nezakonito obavljanje službene dužnosti kao jedan od razloga za razrješavanje dužnosti je suvišan jer nezakonito obavljanje dužnosti za posljedicu ima kazneni progon (o čijem saznanju smo svi dužni prijaviti tijelima progona). Člankom 291. (Zloupotreba položaja i ovlasti) Kaznenog zakona NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 je eksplicite propisano da „službena ili odgovorna osoba koja iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj osobi pribavi korist ili drugome prouzroči štetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. No, na sudu je, a ne na

poslodavcu da utvrdi da li je povrijeđen zakon tj. da li je došlo do nezakonitog postupanja. Pravomoćna presuda za kazneno djelo je integralni dio alineje 2. članka 26. kao razlog razrješenja dužnosti prije isteka vremena na koji je posebni pravobranitelj i/ili njegov/njen zamjenik imenovan. Nadalje, na radno prave odnose državnih službenika i namještenika se primjenjuje Zakona o državnim službenicima NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15 (lex generalis); koji člankom 20. propisuje dužnost pravodobnog i učinkovitog obavljanja poslova. Kršenje te dužnosti je razlog otkazivanja radnog odnosa temeljem općeg propisa, a s druge strane svrha derogacije općeg propisa je ispunjena samo ako je posebnim propisom nešto drugačije regulirano, a ukoliko se određeno područje posebnim propisom regulira na jednak način (repetitivnost), tada svrha niti ne postoji. Barem ne u dijelu koji se regulira. Smatramo da je nestručno obavljanje vlastite dužnosti kao jedan od razloga razrješenja u konfliktu sa čl. 22. st.1. navedenog Zakona koji za imenovanje osobe na navedenu funkciju zahtijeva „visoku stručnu spremu, najmanje deset godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u području promicanja i zaštite djece“. U tom smislu, kriterij stručnosti je trebao biti ispunjen u postupku kandidiranja i donošenja odluke o izboru kandidatkinje/kandidata u državnu službu i kao takav ne može biti poseban razlog za razrješenje dužnosti prije isteka vremena na koje su dužnosnici imenovani. S druge strane ovakav razlog razrješavanja dužnosti otvara prostor za zloupotrebu. Obrazloženje (3) Predloženim odredbama čl.27. i 28 Nacrta Zakona se propisuje prijelazni režim mandata pravobranitelja za djecu imenovanog na temelju Zakona o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“, broj 96/03) te stupanje na snagu ovoga, no Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu ostavlja prazninu u pogledu procedure odabira Pravobraniteljice za djecu po isteku vremena na koji je imenovana. Predlažemo dopunu čl. 27. st. 4. i 5. na način da glase: st. 4. čl. 27. da glasi : „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pravobranitelja za djecu.“ st.5.čl. 27. da glasi: „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“

Ured Pučke pravobraniteljice

Donošenje novog Zakona o pravobranitelju za djecu posljedica je odluke Ustavnog suda U-I-4301/05 kojom je iz formalnih razloga ukinut Zakon o pravobranitelju za djecu iz 2003., koji, iako se radi o zakonu kojim se utvrđuju ljudska prava i slobode (organski zakon), nije bio donesen potrebnom, većinom glasova svih zastupnika. Imajući u vidu kako je institucija Pučkog pravobranitelja, za razliku od posebnih pravobraniteljstava, državno tijelo koje je osnovano Ustavom te je 2008. akreditirano, a 2013. godine reakreditirano od strane GANHRI

Primljeno na znanje

Pododbora za akreditacije neovisnih institucija UN-a kao neovisna nacionalna institucija (NHRI) sa Statusom A, pozdravljamo stav predlagatelja o „neupitnoj opstojnosti institucije“ Pravobranitelja za djecu. Iz toga je jasna podrška predlagatelja postojanju institucije koja će neovisno i samostalno štiti, pratiti i promicati prava djece. Pri tome, iako je Principima usvojenim Rezolucijom Opće skupštine UN-a 48/134 iz 1993. (Pariškim principima) propisan cijeli niz vrlo strogih kriterija koje institucija treba ispunjavati da bi dobila status neovisne nacionalne institucije, a koje u RH ispunjava samo Pučki pravobranitelj, nesporno je da bi pri zakonskom reguliranju posebnih pravobraniteljstava trebalo težiti što višem stupnju usklađenosti i institucija posebnih pravobranitelja s Pariškom principima, kako bi uistinu mogli ispunjavati svoju ulogu neovisno i samostalno. Osim toga, Odbor za prava djeteta UN-a, zadužen za praćenje ostvarivanja napretka u ispunjavanju obveza prihvaćenih u Konvenciji o pravima djeteta, u svojim Zaključnim razmatranjima 1996., 2004. i 2014. godine uputio je Republici Hrvatskoj preporuke usmjerene na jačanje kapaciteta i neovisnosti Ureda pravobraniteljice za djecu. Međutim, iz Prijedloga Zakona nije razvidno jeste li, kao nadležno tijelo, u njegovoj pripremi konzultirali i Ured pravobraniteljice za djecu, a što bi svakako bio primjer dobre prakse, budući da, sukladno Pariškim principima, proces donošenja zakona koji se odnosi na neovisne institucije za ljudska prava treba biti transparentan, inkluzivan i konzultativan. Razumljivi su nam razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku. No, upravo zbog toga je trebalo predvidjeti dulje trajanje savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, ali i sa središnjim tijelima državne uprave u čiji djelokrug ulaze pitanja koja se uređuju ovim prijedlogom Zakona. Tako bi se, uz širi krug zainteresiranih dionika koji bi sudjelovali u javnoj raspravi, osigurao i kvalitetan doprinos onih tijela državne uprave čije je mišljenje obavezno priložiti uz zakonski prijedlog. Osim toga, budući da je Ustavni sud odlučio kako ukinuti Zakon o pravobranitelju za djecu prestaje važiti 1. kolovoza 2017., posve je neprimjereno da je predviđeni datum izvješća o provedenoj javnoj raspravi tek 2. kolovoz 2017.

Udruga U ime obitelji

Udruga U ime obitelji smatra kako je neprihvatljivo da trenutna pravobraniteljica za djecu gđa Ivana Milas Klarić još uvijek obnaša dužnost pravobraniteljice, iako je prema čl. 25. st. 1. t. 5. trenutno važećeg Zakona o pravobranitelju za djecu s te dužnosti morala biti smijenjena prije gotovo godinu dana, s obzirom da Hrvatski sabor 10. lipnja 2016. nije prihvatio njezino Izvješće o radu za 2015. godinu. Prema članku 25. st. 1. t. 5. trenutno važećeg Zakona o pravobranitelju za djecu, Sabor ima zakonsku obvezu razriješiti pravobraniteljicu dužnosti, dok prema čl. 4. st. 1. Vlada ima formalnu obvezu predložiti Saboru njezino razriješenje. Neshvatljivo je da netko tko je loše radio svoj posao - i zbog toga mu je odbačeno Izvješće o radu - te je trebao sukladno Zakonu biti razriješen dužnosti - još uvijek obnaša tu istu dužnost! Stoga smatramo nužnim da se najprije trenutna pravobraniteljica razriješi dužnosti. Kako bi se u budućnosti izbjeglo ovakvo odugovlačenje državnih tijela, odnosno Vlade koja u ovom konkretnom slučaju već sedam mjeseci od dobivanja povjerenja nije

Komentar primljen na znanje.

Komentar se odnosi se na postupak (ne)razriješenja pravobraniteljice za djecu dr.sc. Ivane Milas Klarić.

predložila Saboru razrješenje dužnosti pravobraniteljice, a zakonski je to dužna učiniti, smatramo potrebnim učinkovitije zakonski urediti takvu situaciju, na način da uopće ne bude potrebno da Vlada predlaže Saboru razrješenje, već da Sabor donese Odluku o razrješenju dužnosti u određenom zakonskom roku od neprihvatanja izvješća pravobraniteljice. Također, tvrdimo kako mogućnost da osoba koja obnaša dužnost iako je već godinu dana trebala biti razriješena te dužnosti - u ovom slučaj Milas Klarić dužnosti pravobraniteljice za djecu - ukazuje na činjenicu kako trenutno zakonsko uređenje instituta pravobraniteljice ne pruža adekvatan sustav nadzora njezinog rada. Jedini mehanizam nadzora zapravo je neprihvatanje izvješća o radu u Saboru što se pokazalo nedostatnim za tako važnu poziciju. Kako bi se u budućnosti onemogućilo ideološko i neprofesionalno djelovanje pravobranitelja za djecu, predlažemo da izmjenama Zakona o pučkom pravobranitelju, koji predstavlja lex generalis instituta pravobraniteljstva, institut zamjenika pučkog pravobranitelja preuzme trenutne dužnosti pravobranitelja za djecu, kao i ostalih pravobraniteljstava (za ravnopravnost spolova i za osobe s invaliditetom), što bi zasigurno bilo puno optimalnije rješenje iz više razloga: - Poboljšala bi se kvaliteta i prepoznatljivost zamjenika pučkog pravobranitelja zaduženih za zaštitu posebno ranjivih društvenih skupina. Njih bi predlagao pučki pravobranitelj, a birao Hrvatski sabor. - Pučki pravobranitelj vršio bi nadzor nad radom zamjenika zaduženih za specijalna područja, a sam rad zamjenika pučkog pravobranitelja, koji bi preuzeli dužnosti trenutnih pravobraniteljstava, više bi ovisio o kvaliteti i sposobnostima osoba imenovanih na dužnost zamjenika (a ne o tome jesu li službe odvojene od institucije pučkog pravobranitelja ili nisu). - Nestručnost, zloupotreba ovlasti te sukob interesa - što sve obilježava djelovanje pravobraniteljice za djecu Milas Klarić, bilo bi znatno onemogućeno, s obzirom da bi zamjenici bili podložni nadzoru i kontroli pučkog pravobranitelja. - Došlo bi do značajne racionalizacije troškova te zakonskog pojednostavljenja budući da bi sve pravobraniteljske institucije bile regulirane jednim Zakonom o pučkom pravobranitelju. Dakle, predlažemo da se umjesto donošenja Zakona o pravobranitelju za djecu pokrenu izmjene i dopune Zakona o pučkom pravobranitelju te da se institut pravobranitelja za djecu regulira putem instituta zamjenika pučkog pravobranitelja, iz gore navedenih razloga. Dodatno smatramo da bi se trebalo smanjiti trajanje mandata pravobranitelja, odnosno njihovih zamjenika, na 4 godine, tijekom kojih bi Sabor trebao imati veći nadzor i kontrolu obavljanja njihovih dužnosti, jer nije primjereno da mandat pravobranitelja i zamjenika traje 8 godina bez ikakvog adekvatnog nadzora od strane Sabora koji imenuje osobu na tu dužnost. Držimo nedopustivim da Vlada i Sabor u slučaju pravobraniteljice za djecu Milas Klarić još nisu ispunili svoju zakonsku obvezu njezinog razrješenja, s obzirom da joj Izvješće o radu za 2015. nije prihvaćeno u Saboru. Takvo ponašanje Vlade i Sabora kojime se ignorira zakon predstavlja urušavanje vladavine prava i stvara nepovjerenje građana u djelovanje Vlade te u druge državne institucije.

Udruga U ime obitelji

Udruga U ime obitelji predlaže kvalitetnije i učinkovitije

Prijedlog je primljen na znanje.

Donošenje jedinstvenog propisa koji bi obuhvatio pučkog

uređenje institucije pravobranitelja za djecu putem izmjena Zakona o pučkom pravobranitelju, a u svrhu racionalizacije cijelog sustava zaštite ljudskih prava. Predlažemo model spajanja sadašnje tri institucije specijaliziranih pravobraniteljstava i institucije pučkog pravobranitelja u jednu jedinstvenu instituciju pučkog pravobranitelja, u kojoj bi zamjenici pučkog pravobranitelja preuzeli poslove dosadašnjih specijaliziranih pravobranitelja (za djecu, za ravnopravnost spolova, za osobe s invaliditetom) i nastavili djelovati, na jedinstvenoj lokaciji i u istom opsegu. Zamjenici pučkog pravobranitelja koji bi preuzeli poslove specijaliziranih pravobraniteljstava i dalje bi se mogli zvati pravobranitelj za djecu, pravobranitelj za ravnopravnost spolova i pravobranitelj za osobe s invaliditetom, iako bi formalno bili zamjenici pučkog pravobranitelja, kako je to slično regulirano u nekim državama EU. Smatramo da će takav model doprinijeti većoj učinkovitosti, nepristranosti i nadzoru rada, boljoj zaštiti prava djece, osoba s invaliditetom i svih građana uopće te racionalizaciji sustava zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj. Takvim ustrojem povećala bi se kvaliteta i efikasnosti rada jedinstvene institucije pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika te napravila značajna racionalizacija troškova njihova rada. Također, jedinstvenost institucije pučkog pravobranitelja doprinijelo bi olakšavanju pristupa građana tijelu zaduženom za zaštitu njihovih prava, poboljšanju pružanja potpore, bržem rješavanju problema, a novac ušteđen lokacijskom, administracijskom i organizacijskom jedinstvenošću institucije koristio bi se u interesu onih kojima je namijenjen – djece, osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, te svim ranjivim skupinama i građanima Republike Hrvatske. Prijedlog U ime obitelji se temelji na primjerima prakse prisutne u 11 država članica EU (Bugarska, Estonija, Francuska, Grčka, Latvija, Mađarska, Nizozemska, Portugal, Rumunjska, Slovenija i Španjolska) koje nemaju odvojenu instituciju pravobranitelja za djecu, već su sva područja ljudskih prava u nadležnosti jedne institucije pučkog pravobranitelja. Tako je npr. Francuska 2011. godine institut pravobranitelja za djecu i drugih pravobranitelja pripojila instituciji Pučkog pravobranitelja (tzv. Défenseur des droits) unutar koje djeluju specijalizirani stručnjaci za posebna područja zaštite prava. Taj je model uređenja pravobraniteljskih institucija u 2011. Francuska uvela upravo s ciljem racionalizacije rada, kako bi se svi kojima se na bilo koji način krše prava mogli javiti na jednu adresu i dobiti jedinstven odgovor institucije Pučkog pravobranitelja, s obzirom da su građani od više pravobraniteljskih institucija dobivali različite, katkad i oprečne odgovore. U Hrvatskoj trenutno imamo četiri odvojene pravobraniteljske institucije čija se područja djelovanja preklapaju, a koji imaju 4 odvojena ureda s ukupno 78 zaposlenih državnih službenika. Predlažemo da se izmjenama Zakona o pučkom pravobranitelju u okviru institucije pučkog pravobranitelja osnuju specijalizirani uredi nadležni za prava djece, ravnopravnost spolova i prava osoba s invaliditetom - na čelu sa zamjenicima pučkog pravobranitelja. U tom smislu, predlažemo da institucija pučkog pravobranitelja i uredi koji bi unutar njega bili osnovani za specijalna područja budu na istoj lokaciji kako bi se poboljšala administracijska (npr. zajednička pisarnica) i financijska

pravobranitelj, pravobranitelja za osobe s invaliditetom, pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za djecu širu raspravu i usuglašeni stav svih dionika.

(zajednička sredstva) učinkovitost djelovanja institucije pravobranitelja te kako bi se stvorila kvalitetnija suradnja i kohezija među državnim dužnosnicima i službenicima zaduženima za različita specijalna područja zaštite prava ranjivih skupina. Djelovanje na istoj lokaciji svakako bi predstavljalo i veliki doprinos dostupnosti institucije pravobranitelja građanima. Nadalje, ovakvim uređenjem rad službenika unutar institucije pučkog pravobranitelja i njemu pripadajućih ureda bio bi ujednačeniji te koherentniji, što bi omogućilo lakši prijenos pozitivne prakse te ujednačeniju metodologiju djelovanja.

Jedinstvena (pravno, organizacijski, administrativno, financijski) i snažna institucija pučkog pravobranitelja unutar koje se nalaze specijalizirani uredi za određena područja svakako bi predstavljala platformu putem koje bi se građani kao žrtve diskriminacije mogli lakše obratiti pravobranitelju sa svojim pritužbama, a ta jedinstvenost bi značila i lakšu te kvalitetniju povezanost institucije pravobranitelja s državnim vlastima. Daljnja prednost jedinstvene institucije pučkog pravobranitelja jest lakše postupanje sa slučajevima višestruke diskriminacije (npr. diskriminacija djeteta s invaliditetom) u kojima bi međusobno povezani uredi unutar institucije pučkog pravobranitelja suradnjom došli do kvalitetnijeg i učinkovitijeg rješenja. Objedinjavanje pravobraniteljstava pružilo bi lakšu mogućnost uvođenja dodatnih ureda unutar institucije pučkog pravobranitelja zaduženih za zaštitu prava drugih ranjivih skupina, kao npr. majki i trudnica, umirovljenika i slično. Važan doprinos jedinstvene institucije pravobranitelja racionalizaciji sustava zaštite ljudskih prava bila bi i koherentnost informacijske infrastrukture (zajedničke baze podataka za obradu pritužbi, zajednička web-stranica i sl.) što bi pridonijelo lakšem pristupu informacijama za građane, jednostavnosti djelovanja i financijskoj uštedi. Ovaj prijedlog suglasan je sa zaključcima stručne analize "Institucija pučkog pravobranitelja u Hrvatskoj" Ureda za demokratske institucije i ljudska prava Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) koja je objavljena 2003. godine, prigodom donošenja Zakona o pučkom pravobranitelju. U točki 12. poglavlja "Zapažanja i zaključci" navedene stručne analize napominje se: "12. Prijedlog zakona za uspostavu pučkog pravobranitelja za djecu u ovome je trenutku pred Saborom. Postoje također prijedlozi za osnivanje pučkog pravobranitelja koji će se baviti ženskim pitanjima i pitanjima spolova. Obje ove inicijative treba pohvaliti, te bi one trebale služiti za obraćanje dodatne pozornosti na važna pitanja ljudskih prava. Međutim, važno je da svaki takav novi pučki pravobranitelj nema za posljedicu fragmentiranje ili dupliciranje funkcije pučkog pravobranitelja u Hrvatskoj. Razmatranja troškova i učinkovitosti predlažu da bi svaki novi pučki pravobranitelj trebao činiti specijaliziranu jedinicu unutar Ureda pučkog pravobranitelja, umjesto da bude odvojena institucija." Dodatno, u poglavlju "Preporuke" iste stručne analize naglašena je važnost jedinstvenosti institucije pravobranitelja te da specijalizirana tijela zadužena za zaštitu određenih ranjivih skupina djeluju u sklopu institucije pučkog pravobranitelja, a ne kao odvojena organizacija koja djeluje usporedno pučkom pravobranitelju: "6. Predloženi pučki pravobranitelj za djecu, kao i bilo koji specijalizirani pučki pravobranitelj koji će se osnovati, trebali bi djelovati kao dio postojećeg Ureda pučkog pravobranitelja,

umjesto da bude odvojena i usporedna organizacija." Iz gore navedenih razloga udruga U ime obitelji smatra kako je predložen model objedinjavanja pravobraniteljskih institucija formiranjem specijaliziranih ureda unutar institucije pučkog pravobranitelja optimalno rješenje za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti institucije pravobranitelja te jačanje njene prepoznatljivosti i položaja u javnosti i u odnosu s građanima i državnim vlastima. Predloženi model predstavlja racionalizaciju cijelog sustava zaštite ljudskih prava u Hrvatskoj te smjera zaštititi svih građana, otvarajući mogućnost da se osnuju specijalizirani uredi unutar institucije pučkog pravobranitelja i za druge ranjive skupine u društvu (npr. trudnice i majke, umirovljenike i sl.).	
Udruga roditelja djece s oštećenjem vida i dodatnim poteškoćama u razvoju OKO Udruga roditelja OKO u potpunosti podržava komentar Ureda Pravobraniteljice za djecu kao i udruge Krijesnica jer smatra da je neophodno potrebno da svi uredi Pravobranitelja u RH budu samostalni i neovisni u svom radu te da za svoj rad isključivo odgovaraju Saboru RH. Ured Pravobraniteljice za djecu je kvalitativan iskorak RH koji slijedi UN Konvenciju o pravima djece kao i većina EU zemalja. Smatramo da Pravobranitelji ne smiju biti smijenjeni samo zbog neprihvatanja svojih godišnjih izvještaja kojima upozoravaju na propuste i nepravde koje trpe djeca i njihove obitelji. Naša udruga je surađivala s uredom Pravobraniteljice za djecu i Pravobraniteljice za OSI i ta suradnja je dovela do značajnih pozitivnih pomaka u našem društvu za dobrobit djece s teškoćama u razvoju. Bez njihovog zalaganja i podrške, smatramo da do tih rezultata ne bi ni došli. Smatramo da bi im se trebalo povećati ovlasti kao i sredstva koja primaju za rad ureda kako bi mogli još kvalitetnije se zalagati za boljitak djece s teškoćama kao i sve djece u RH.	Komentar primljen na znanje.
Ženska udruga "IZVOR" Ženska udruga "IZVOR" podržava prijedloge Ženske mreže Hrvatske.	Primljeno na znanje
ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH smatra da sukladno preporuci UN Odbora za prava djeteta i UN Odbora za prava osoba s invaliditetom treba ojačati ulogu posebnih pravobranitelja kao nezavisnih institucija u procesu monitoringa Konvencije o pravima djeteta kao i Konvencije o pravima osoba s invaliditetom koja u članku 7. Djeca s teškoćama u razvoju - izravno zahtjeva poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju. Vezano za neovisnost posebno oba Odbora zahtijevaju strogu primjenu Pariških principa. Pravobranitelj za djecu predstavlja instituciju koja je neophodna za uspostavu inkluzivnog društva za djecu u RH. Svjedočimo da se još uvijek premalo poštuju dječja prava u smislu da ih se za pitanja koja ih se tiču pita i da se njihovi stavovi razmatraju sukladno njihovoj dobi i zrelosti. Uz Pučkog pravobranitelja koji je ustrojen prema Pariškim principima predlažemo da se i posebnim pravobraniteljima pruži snažnija podrška jer su što se tiče civilnog društva u cijelosti ispunili svoje zadaće a neophodan im je i daljnji	Općenit komentar primljen na znanje

razvoj.	
Roditelji u akciji - Roda Udruga Roda je stava da treba očuvati i dodatno zaštititi neovisnost i samostalnost pravobranitelja/ice za djecu, kao i svih drugih posebnih pravobraniteljstava, kako bi se osigurao neometan rad institucije bez obzira na trenutnu političku klimu u zemlji što uostalom i jamči Članak 3, stavak 1. Zakona o pravobranitelju za djecu. Dijelovi predloženog zakona, kao i dio dosad iznesenih komentara, zabrinjavaju nas jer smatramo da neće podržati i zaštititi nužno potrebnu neovisnost rada pravobranitelja/ice nego omogućiti političke pritiske i utjecaje, što je nedopustivo. Rad Ureda pravobraniteljice za djecu iznimno je važan jer je usmjeren na rješavanje pitanja vezanih uz položaj i prava SVE djece o kojima stručna, ali i šira javnost ne zna dovoljno. U fokusu Ureda pravobranitelja za djecu su sva djeca pa i ona kojima se institucije slabo ili nimalo ne bave u svojem radu, a informirajući svu zainteresiranu javnost o položaju svih skupina djece, pa i onih najranjivijih, Ured pravobraniteljice za djecu kontinuirano senzibilizira sve dionike. Također, djeluje kao posrednik između različitih dionika s ciljem unapređenja položaja djece. Pravo je i obaveza svih aktera društva, od Hrvatskog sabora do organizacija civilnog društva, medija, javnosti i međunarodnih organizacija da revno prate pravobraniteljev rad, što je preduvjet transparentnosti i kontinuirana dijaloga o poboljšanju zaštite interesa djece. Međutim, glas djece ne smije se utopiti u žamoru odraslih, a onome tko ga pronosi treba se osigurati zaštita kako bi to mogao činiti bez pritiska i slobodno. Upravo je, primjerice, Međunarodna mreža pravobranitelja za djecu (ENOC) u pismu upućenom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske 15. travnja 2011. prepoznala „znatan napredak u poštovanju prava djece ostvaren zahvaljujući Uredu pravobranitelja za djecu RH”, čiji je uspješan model rada ocijenila kao „jedan od najboljih i najučinkovitijih u Europi i svijetu”. Republika Hrvatska 2014. godine dobila je pohvalu Odbora UN-a za prava djece za činjenicu da ima nezavisna tijela – Pravobranitelja za djecu i Vijeće za djecu – što upućuje na visoke standarde u brizi o najboljem interesu djeteta. Od tada, vidljivo je urušavanje brige o pravima i interesima djece – unazad dvije godine Vijeće za djecu nije bilo ni formirano, a unazad godinu dana se sustavno radi na smanjivanju nezavisnosti svih pravobranitelja. Takav manjak osjetljivosti na brigu o postignutim standardima za prava djece i drugih ranjivih skupina rezultat je borbe individualnih, svjetonazorskih i stranačkih interesa. Zabrinjava nas i prijedlog iznesen u ovoj javnoj raspravi koji poziva na racionalizaciju troškova te zakonsko pojednostavljenje spajanjem svih pravobranitelja. Takva površna mjera ne bi smjela dobiti prostora u području prava djece. Takav diskurs upućuje na nerazumijevanje i nepoštivanje ozbiljnosti rada u području zaštite najboljeg interesa djece i postignutih standarda koje Hrvatska ima u području prava djece na europskoj i međunarodnoj razini. Stoga pozivamo Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski sabor da se uključe u aktivniju suradnju s Uredom pravobranitelja za djecu na ostvarenju zajedničkih ciljeva i unaprjeđenje njegova rada u korist djece u Republici Hrvatskoj, a ne na	Komentar primljen na znanje.

kreiranje okvira unutar kojeg će neovisan i neometan rad pravobranitelja/ice za djecu biti sputavan. Sloboda ureda pravobranitelja za djecu i njegova čelnika ili čelnice od političkog pritiska glavni je preduvjet za nepristranu i učinkovitu zaštitu prava djece. Neovisnost i stabilnost mandata osobe imenovane na dužnost pravobranitelja za djecu, uglavljena Pariškim načelima iz 1991. (Rezolucija Opće skupštine UN-a br. 48/134 od 20. prosinca 1993.), nužna je za djelotvoran, fokusiran i kontinuiran rad pravobranitelja/ice. Pravobraniteljeva kritičnost spram nedostataka u sustavu zaštite dječjih prava ne može se očuvati uz podložnost političkome utjecaju ili uz pravnu nesigurnost njegova ili njezina položaja. Stoga se ovim putem zalažemo za izmjene zakona kojima će se način i kriteriji odabira pravobranitelja za djecu učiniti transparentnima i u cijelosti ih smjestiti u nadležnost Hrvatskog sabora. Osim toga, predlažemo izmjenu mogućih uvjeta razrješenja pravobranitelja kojima se dosad izravno ugrožavala njegova neovisnost. Neovisnost i samostalnost pravobranitelja, utvrđene člankom 4. Prijedloga zakona, najvažniji su jamci njegove djelotvornosti, na što ukazuju i brojna relevantna znanstvena istraživanja. Naime, međunarodna praksa pokazuje da se djeca rjeđe obraćaju za pomoć pravobraniteljima koji se u javnosti percipiraju kao osobe podložne utjecajima i pritisku jer ne vjeruju da će se za njih moći založiti. Smisao je ureda pravobranitelja za djecu da bude glas u ime sve djece, u ime nevidljivih ranjivih skupina djece i to ponajprije ondje gdje ga odrasli ne čuju. Odbor za prava djeteta Ujedinjenih naroda 2014. godine je u svojim preporukama o radu pravobranitelju za djecu pozvao Republiku Hrvatsku da „nastavi s jačanjem njegove neovisnosti, što obuhvaća njegovo financiranje, ovlasti i imunitet, kako bi se u potpunosti poštivala Pariška načela”. Osim toga, UN-ov odbor tom je prilikom istaknuo kako bi država trebala osigurati učinkovito izvršavanje njegovih ovlasti, što uključuje pregledavanje nacrti zakona povezanih s dječjim pravima, i to radi povećanja participacije djece u donošenju odluka o njihovim životima. Jedan je od takvih svakako i ovaj Prijedlog zakona, za čiju se izradu nadamo da je uključivala detaljnu i transparentnu konzultaciju s Uredom pravobranitelja za djecu. Ta je mišljenja podupro i ugledni ustavnopravni stručnjak prof. dr. Branko Smerdel u Evaluaciji institucije pravobranitelja za djecu iz 2009. godine, koji u zaključku svoje analize ističe važnost imuniteta „nositelja dužnosti [pravobranitelja za djecu], koji držimo potrebnim urediti u pogledu postupaka i izjava danih u obavljanju dužnosti, te pitanje razrješenja koje, po našem mišljenju, valja riješiti na način kojim bi se ojačala stabilnost i nezavisnost nositelja dužnosti”. Usto, prof. Smerdel pridružio se stavovima brojnih stručnjaka za prava djece koji su ukazali na važnost javne prepoznatljivosti i specijaliziranosti zasebne institucije pravobranitelja za djecu. Naime, prava djece čine distinktivan dio ljudskih prava i nužno je o njima voditi brigu ciljanim instrumentima zbog toga što se dobrobit djece ne može svesti na dobrobit odraslih. Upravo takva zasebna institucija u Hrvatskoj, čiji je rad više puta pozitivno evaluiran stručnim i javno dostupnim analizama, ostvaruje najbolje rezultate u okviru svojih kapaciteta, i to u koordinaciji s ostalim posebnim uredima pravobranitelja i uredom pučkog pravobranitelja.

Igor Zovak Komentar udruge U ime obitelji smatram apsolutno točnim pogotovo u djelu koji kaže da je neprihvatljivo da trenutna pravobraniteljica za djecu Ivana Milas Klarić još uvijek obnaša dužnost pravobraniteljice, iako je prema čl. 25. st. 1. t. 5. trenutno važećeg Zakona o pravobranitelju za djecu s te dužnosti morala biti smijenjena prije gotovo godinu dana, s obzirom da Hrvatski sabor 10. lipnja 2016. nije prihvatio njezino Izvješće o radu za 2015. godinu. Također prema navedenom članku 25. st. 1. t. 5. trenutno važećeg Zakona o pravobranitelju za djecu, Sabor ima zakonsku obvezu razriješiti pravobraniteljicu dužnosti, dok prema čl. 4. st. 1. Vlada ima formalnu obvezu predložiti Saboru njezino razriješenje. Stoga je čim prije potrebno pravobraniteljicu koja je loše odradila svoj posao, zbog čega je odbačeno Izvješće o radu, razriješiti dužnosti!	Komentar primljen na znanje
Savez udruga za autizam Hrvatske Savez udruga za autizam Hrvatske smatra neupitnim opstanak i očuvanje institucija Pravobraniteljice za djecu kao i Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom te podržava stav Ženske mreže Hrvatske. Zahvaljujući upravo Pravobraniteljici za osobe s invaliditetom gospođi Anki Slonjšak i njenim suradnicima, koji su temeljem višegodišnjeg uvida u stanje na terenu i problema s kojima su je upoznavali roditelji, sastavljeno je kvalitetno Izvješće o položaju osoba s autizmom u Hrvatskoj i predstavljeno Saboru 2015. godine te je jednoglasno usvojeno. Nadalje, ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom izradilo je izvješće u sjeni o položaju osoba s invaliditetom u Hrvatskoj i poštivanju Konvencije o pravima ovih osoba u Hrvatskoj, temeljem kojega je RH dobila preporuke od strane Vijeća za ljudska prava. Zalaganjem ureda Pravobraniteljice napokon je u prioritete ove Vlade stavljeno osnivanje 5 dijagnostičkih multidisciplinarnih timova za djecu s autizmom u 4 najveća grada, kao i sustavno razvijanje usluge rane intervencije podrške djeci i roditeljima. Također bi istakli znatan pomak na razvoju stomatološke zaštite pod anestezijom djece i osoba s autizmom i intelektualnim teškoćama, kao i drugih inicijativa Pravobraniteljice u cilju zagovaranja prava na usluge u zajednici i život dostojan čovjeka za djecu i odrasle s invaliditetom i poteškoćama u razvoju. Ovo su samo neki od mnogobrojnih primjera uspješnih inicijativa i suradnje s uredom Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom Anke Slošnjak. Primjeri jasno pokazuju potrebu za zasebnim uredom i osobom koja se može u potpunosti posvetiti određenoj tematici, u ovom slučaju pravima i potrebama osobama s invaliditetom. S tim na umu, smatramo da komentar udruge „U ime obitelji“ ukazuje na nepoznavanje kompleksne tematike zalaganja za prava svih osoba s invaliditetom, te specifično, osoba s poremećajem iz spektra autizma. Institucija pravobraniteljice za osobe s invaliditetom izuzetno je važna kao neovisan ured i nikako se ne može svesti samo na ulogu zamjenika Pučkog pravobranitelja iz nekoliko jasnih razloga: 1. Republika Hrvatska ima u mnogim područjima sustav skrbi za osobe s invaliditetom koji nekoliko desetljeća kaska za sustavima u mnogim razvijenim zemljama Europske unije. Shodno tome, Ured pravobraniteljice za OSI je važan faktor u ukazivanju na nedostatke te se do sada pokazao kao dobro kapacitiran	Komentar primljen na znanje

i upućen u tematiku. Degradiranjem važnosti Ureda pravobraniteljice za OSI zadao bi se dodatni udarac na isticanje sustavnih problema s kojima se suočava velik broj građana RH. 2. Degradiranjem Ureda pravobraniteljice za OSI, prema prijedlogu „U ime obitelji“, na funkciju zamjenika/ce Pučkog pravobranitelja potencijalno bi se smanjili resursi samog ureda, koje je do sada izuzetno kvalitetno koristio u zalaganju za prava i brige za osobe s invaliditetom. 3. Pozicioniranjem Pravobraniteljice za OSI kao zamjenika Pučkog pravobranitelja stvorila bi se nepotrebna konfuzija u javnosti te među sudionicima civilnog društva. Ured pravobraniteljice Slošnjak se kroz prethodne godine isprofilirao kao sugovornik medija i organizacija civilnog društva u mnogim područjima skrbi za osobe s invaliditetom te je svojim radom stekao zagovaračke kapacitete koji su i rezultirali gore navedenim inicijativama i programskim rješenjima. Djeca su najveće blago svijeta i naša budućnost, briga o njihovoj dobrobiti i razvoju trebala bi biti prioritet svih vlada, ali nije ih dosta roditi, treba im pružiti pažnju, ljubav, odgoj, sigurnost, a kada su u pitanju djeca s autizmom i drugim razvojnim poteškoćama podrška je još zahtjevnija i za dijete ali i za obitelj. Svjedoci smo teških situacija u nekim obiteljima, nebrige, zanemarivanja, zlostavljanja i nasilja nad djecom i ženama poglavito, stoga je institucija Pravobraniteljica bitna u zaštiti njihovih prava i ukazivanju zakonodavcu na nepravilnosti i kršenje istih.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom je nezavisna institucija čiji je glavni zadatak praćenje, promicanje i zaštita prava i interesa osoba s invaliditetom sukladno Ustavu, nacionalnom zakonodavstvu i međunarodnim dokumentima, čime se ovoj skupini hrvatskih građana (prema statističkim podacima oko 12% stanovništva) daje potrebna dodatna vidljivost u sustavu zaštite ljudskih prava. Institucija pravobranitelja za osobe s invaliditetom je također prepoznata i djeluje sukladno članku 33. stavku 2. UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom (NN MU br. 6/07, 3/08. i 5/08) kao institucija koja promiče, štiti i nadzire provedbu navedene UN-ove Konvencije te od strane međunarodne zajednice kao primjer pozitivne prakse. Djelokrug rada Pravobranitelja za osobe s invaliditetom propisan je Zakonom o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (NN, br.107/07). Iskazujemo žaljenje što se Nacrt prijedloga novog Zakona o pravobranitelju za djecu nije sadržajno unaprijedio, a sukladno i obrazloženju Odluke Ustavnog suda Broj: U-I-4301/2005 od 7. ožujka 2017. godine, s kojim su institucija Pravobranitelja za djecu, kao i institucije ostalih posebnih pravobranitelja, u ravnopravnom položaju s institucijom Pučkoga pravobranitelja. Usklađivanje bi se odnosilo na veoma bitan dio zakona kojim se propisuje izbor posebnih pravobranitelja pa time i pravobranitelja za djecu, kao i razlozi za njihovo razrješenje. Navedeno zbog razloga što je i Ustavni sud u svom obrazloženju istaknuo da: „Pravobranitelj za djecu djeluje na osnovi nekoliko temeljnih načela, od kojih je neovisnost i samostalnost na prvom mjestu.“ Ovdje također naglašavamo i preporuke usmjerene na jačanje kapaciteta i neovisnosti Ureda pravobranitelja za djecu koje je Odbor za prava djeteta UN-a uputio Republici Hrvatskoj. Na temelju članka 7.

Prijedlozi nisu prihvaćeni

S obzirom na to da je Zakon o tajnosti podataka („Narodne novine, broj 79/07 i 86/12) kasniji zakon u odnosu na Zakon o pravobranitelju za djecu koji prestaje važiti u skladu s Odlukom Ustavnog suda, to je potrebno odredbe „novog“ Zakona o pravobranitelju za djecu uskladiti s posebnim propisom kojim je uređeno pravo na pristup podacima. Pravo na pristup klasificiranim podacima bez certifikata propisano je Zakonom o tajnosti podataka i eventualno proširenje ovlaštenika na pristup tim podacima je predmet uređenja tog propisa. Zakonom je propisano trajanje mandata pravobranitelja za djecu i propisivanjem trajanja mandata do stupanja na dužnost novog pravobranitelja predstavlja nesuglasje sa zakonom određenim trajanjem mandata Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.

stavka 1. Zakona o pravobraniteljstvu za osobe s invaliditetom u nastavku teksta dostavljamo mišljenje i prijedloge na Nacrt prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Nacrt prijedloga Zakona). S obzirom na djelokrug rada i razloge postojanja institucije pravobranitelja za djecu predlažemo članak 13. brisati i isto urediti na način kao što je to bilo uređeno u članku 12. važećeg (do 15. srpnja 2017. godine) Zakona o pravobraniteljstvu za djecu (NN, br. 96/03). Konkretno: „Sva tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne i fizičke osobe dužne su pravobraniteljstvu za djecu osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu djece, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.“. Obrazloženje: U članku 13. stavku 1. Nacrta prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu propisano je da pravobranitelj za djecu ima, u obavljanju zadaća iz svoga djelokruga, pravo uvida u podatke i dokumente tijela iz članka 12. ovog Zakona sukladno Zakonu o tajnosti podataka. Uređenjem pristupa podataka na predloženi način se de iure i de facto dovodi do sužavanja ovlasti pravobranitelja za djecu, a time se i značajno ograničava mogućnost obavljanja poslova iz djelokruga rada, odnosno dovodi u pitanje uopće mogućnost obavljanja svih poslova zbog kojih je institucija pravobranitelja za djecu i osnovana. Nadalje, u članku 24. predlažemo da umjesto Vlade Republike Hrvatske postupak za imenovanje pokreće Hrvatski sabor. Predlažemo nadopunu članka 24. predmetnog prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu u obliku umetanja novog stavka 2. koji bi glasio: „Pravobranitelj za djecu ostaje na dužnosti do dana stupanja na dužnost novoizabranog pravobranitelja za djecu.“. Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3. Obrazloženje: Navedeno predlažemo zbog moguće situacije u kojoj postupak imenovanja novog pravobranitelja za djecu iz bilo kojeg razloga ne bi bio pravovremeno pokrenut, odnosno proveden i okončan do isteka mandata dotadašnjeg pravobranitelja za djecu. Zbog očuvanja neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu predlažemo u članku 26. Nacrta prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu brisanje točke 4. Obrazloženje: Navedeno iz razloga što se na predloženi način dovodi u pitanje neovisnost i samostalnost institucije pravobranitelja za djecu, koja bi trebala i sukladno članku 4. stavku 1. predmetnog prijedloga djelovati neovisno i samostalno, rukovodeći se načelom pravičnosti i morala. Također, stavak 2. navedenog članka već propisuje kako Pravobraniteljstvu za djecu nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu. Sama činjenica da se samo na temelju neprihvatanja izvješća o radu (koje pravobranitelj za djecu svake godine podnosi Saboru Republike Hrvatske) može razriješiti pravobranitelja za djecu prije isteka mandata dovodi u pitanje njegovu samostalnost i neovisnost. Naime, godišnje izvješće o radu pravobranitelja za djecu neizbježno je i izvješće o stanju ljudskih prava djece u Republici Hrvatskoj, a sukladno Ustavu Republike Hrvatske, Konvenciji o pravima djeteta, drugim međunarodnim dokumentima i nacionalnom zakonodavstvu. Zaključno, članak 26. predmetnog prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu propisuje u stavku 1. točkama 1., 2. i 3. slučajeve razrješavanja s dužnosti prije isteka mandata pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu, te predlažemo da isti

budu regulirani onako kako je to u Zakonu o pučkom pravobranitelju: „Hrvatski sabor razriješiti će dužnosti pravobranitelja za djecu prije isteka vremena na koje je izabran ako to sam zatraži, ako nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz članka 23. ovog Zakona, ako je spriječen obavljati dužnost u razdoblju duljem od šest mjeseci ili ako ne obavlja dužnost sukladno ovom Zakonu.“	
Ivica Tkalčec Zar će Hrvatska se prestat brinuti za djecu , za invalide ... Sjetite se da je prije 70 i kusur godina tako i počelo ..Zašto se vraćati u prošle sisteme koji nisu funkcionirali ? ..Čemu mijenjati nešto ili nekoga tko se brine za djecu , za invalide za sve koji su potrebiti .. zašto na kraju krajeva da trpe najugroženiji jer se nekome ...	Primljeno na znanje Općenit komentar.
Centar za ženske studije Centar za ženske studije Zagreb u cijelosti podržava stav i navedene prijedloge Ženske mreže Hrvatske.	Primljeno na znanje
Ramiza Memedi UŽRH "Bolja budućnost" podržava prijedlog Ženske mreže Hrvatske	Primljeno na znanje
Krijesnica - udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima Udruga Krijesnica smatra sljedeće odredbe zabrinjavajućima: OPĆE ODREDBE čl. 5. stavak 1. - Imenovanjem pravobranitelja za djecu od strane HR Sabora na prijedlog Vlade RH narušava se neovisnost institucija za zaštitu ljudskih prava, ovdje institucije pravobranitelja za djecu! Smatramo da izbor pravobranitelja za djecu treba regulirati na jednak način kao i izbor pučkog pravobranitelja – imenuje ga HR Sabor prema prijedlogu saborskih odbora. IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU čl.26. podstavak 4. – mogućnost razriješenja dužnosti u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu – kontradiktorno odredbi čl.4.st.1. o neovisnosti i samostalnosti institucije pravobranitelja za djecu. Novim zakonom potrebno je osigurati stvarnu neovisnost i samostalnost u radu, te isključenost stranačkih politika i narušavanja stabilnosti i neovisnosti pravobraniteljstva za djecu odbijanjem prihvatanja izvješća od strane HR Sabora. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE čl. 27. stavak 1. – ovom odredbom smjenjuje se dosadašnja Pravobraniteljica i njene zamjenice smjenjuju. Ovu odredbu smatramo zabrinjavajućom u smislu očuvanja neovisnosti i stabilnosti institucija za zaštitu ljudskih prava. Institucije za zaštitu ljudskih prava – poglavito djece kao najugroženijeg dijela populacije, trebale bi biti isključene od ikakve mogućnosti politizacije, a sukladno tome smatramo da se donošenjem novog zakona ne smije van snage staviti odluka o imenovanju trenutačne pravobraniteljice za djecu. Zaključno, smatramo neprimjerenim datum očekivane objave izvješća o savjetovanju 02.08.2017., obzirom da Zakon o pravobranitelju za djecu prestaje važiti 01.08.2017., što je i datum stupanja na snagu novog Zakona. Prilikom donošenja ovog zakona bilo je potrebno predvidjeti dulje trajanje savjetovanja s ciljem uključivanja šireg kruga	Prijedlozi nisu prihvaćeni.

zainteresiranih dionika. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova smatra kako se odredbom čl.27.st.1. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu - ne implementira odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, U-I-4301/2005 od 7. ožujka 2017. U konkretnoj odluci Ustavni sud polazi od organske važnosti Zakona o pravobranitelju za djecu s obzirom da se njime konkretizira ustavna obveza zaštite temeljnih prava i interesa djece kao jedne od socijalno i pravno najranjivijih društvenih skupina kojoj Ustav jamči posebnu pažnju i zaštitu. Organska snaga Zakona o pravobranitelju za djecu također se odnosi i na poziciju i ovlasti institucionalnih mehanizama zaštite u čiju nadležnost je stavljena briga nadzora i implementacije pravnih jamstava kojima se štite temeljna prava i interesi djece u Hrvatskoj. Pravobraniteljica napominje da čl.83.st.2. Ustava Republike Hrvatske izričito navodi da se organski zakoni donose kako u onim slučajevima kada se zakonom razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode tako i onda kada se zakonom razrađuju ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela. U konkretnom slučaju jasno je da se na Zakon o pravobranitelju za djecu odnose oba ova aspekta istovremeno što je razumljivo jer oživotvorena provedba i poštivanje Ustavom utvrđenosti ljudskih prava i temeljnih sloboda ovisi prvenstveno o učinkovitosti nacionalnih mehanizama zaštite, koje je država ustrojila za tu ustavnu zadaću. Iz navedenog jasno proizlazi kako ustavni organski status Zakona o pravobranitelju za djecu pred zakonodavca stavlja obvezu da instituciji Pravobranitelja za djecu osigura nadležnosti, sredstva i funkcionalnu institucionalnu neovisnost neophodnu za učinkovitu zaštitu Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda djece. Ovo pravno stajalište jasno se očituje i kroz odluku Ustavnog suda. Ustavni sud u svojoj odluci naglašava kako od Hrvatskoga sabora zahtjeva da se pobrine o puko-formalnom usklađivanju koje se odnosi na propisanu većinu kojom je Zakon prvotno izglasan te da ničim ne spori supstancijalnu ustavnost kako materijalnih odredbi Zakona o pravobranitelju za djecu tako i odluka koje se kroz dugi niz godina donošene temeljem tog Zakona, uključujući i odluke koje se tiču izbora Pravobraniteljica za djecu. Njihova ustavnost je prema odluci Ustavnog suda neupitna. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova ukazuje da iz činjenice neupitne ustavnosti materijalnih odredbi Zakona o pravobranitelju za djecu te odluka koje su donesene temeljem tog Zakona također proizlazi i obveza poštivanja neovisnosti institucije Pravobraniteljice za djecu koja je posljedica samog ustavnog organskog statusa tog Zakona. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova naglašava da je praksa neovisnosti državnih tijela kojima je u zadaću stavljena zaštita Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda građana i građanki - kao što su pravobraniteljske institucije ili agencije za zaštitu osobnih podataka građana – također opće prihvaćeno načelo institucionalnog ustrojstva pravnog poretka Europske unije. U tom smislu važno je istaknuti da je Sud pravde Europske unije je u nizu svojih presuda naglašavao kako čelnici takvih tijela izabrani na mandat određenog trajanja moraju biti neovisni u svojim	Primljeno na znanje
--	-----------------------------------

ovlastima te ne mogu biti izloženi političkim ili interesnim pritiscima radi načina na koji koriste svoje ovlasti. Sud pravde Europske unije jasno je definirao razloge radi kojih čelnici i čelnice tijela državne vlasti koji imaju mandat štiti utvrđena ljudska prava i temeljne slobode mogu biti opozvani prije isteka mandata na koji su izabrani. Presuda Suda pravde europske unije u predmetu C- 288/12 Europska komisija protiv Mađarske od posebne je važnosti s obzirom da je u njoj Sud jasno naglasio kako se mandat čelnika državnog tijela koje je zaduženo za zaštitu temeljnih prava i sloboda građana i građanki – u konkretnom slučaju mađarska nacionalna agencija za zaštitu osobnih podataka građana – ne može okončati prije isteka mandata zakonskim izmjenama institucionalnog okvira. Prema riječima Suda pravde Europske unije: „Funkcionalna neovisnost nadzornih tijela, u smislu da njihovi članovi u izvršavanju svojih funkcija nisu vezani ni za kakve upute, također je nužan uvjet da bi navedena tijela mogla zadovoljiti uvjet neovisnosti u smislu članka 28. stavka 1. drugog podstavka Direktive 95/46, ali, suprotno onome što navodi Mađarska, takva funkcionalna neovisnost nije sama po sebi dovoljna da bi sačuvala nacionalna nadzorna tijela od svakog izvanjskog utjecaja (presuda Komisija/Austrija, EU:C:2012:631, t. 42.).... Međutim, kad bi svaka država članica mogla okončati mandat nadzornog tijela prije isteka roka koji je za to prvotno predviđen, bez poštovanja pravila i jamstava koja su unaprijed utvrđena u tu svrhu primjenjivim propisom, prijetnja takvog prijevremenog prestanka koja bi postojala za to nacionalno tijelo tijekom izvršavanja njegovog mandata mogla bi dovesti do određenog oblika poslušnosti tog tijela političkoj vlasti koja bi bila nespojiva s navedenim zahtjevom neovisnosti (vidjeti, u tom smislu, presudu Komisija/Austrija, EU:C:2012:631, t. 51.). To je točno čak i kad je prijevremeni prestanak mandata rezultat preustroja ili promjene modela, koji se treba organizirati na način da se poštuju uvjeti neovisnosti propisani primjenjivim pravilima. Štoviše, u takvim se okolnostima ne može smatrati da nadzorno tijelo funkcionira na način koji stavlja izvan svake sumnje njegovu nepristranost. Zahtjev neovisnosti iz članka 28. stavka 1. drugog podstavka Direktive 95/46 stoga se mora tumačiti na način da uključuje obvezu poštovanja trajanja mandata nadzornih tijela do isteka njihovog roka i da se taj mandat okončava prijevremeno samo u skladu s pravilima i jamstvima iz primjenjivog propisa.“ Sukladno navedenom, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova predlaže da čl.27. Nacrta prijedloga glasi analogno odredbi čl. 42. Zakona o ravnopravnosti spolova iz 2008. godine kada je Hrvatski sabor također iz vrlo sličnih razloga formalne neusklađenosti Zakona o ravnopravnosti spolova s odredbom čl.82. Ustava ponovo izglasao Zakon o ravnopravnosti spolova apsolutnom većinom glasova sukladno uputama Ustavnog suda. Kako bi se osigurala neovisnost institucije koja proizlazi iz organske snage Zakona prema čl.82. Ustava i čl.42. Zakona o ravnopravnosti spolova bilo je jasno propisano da: „(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona ostaje na snazi Odluka o imenovanju pravobraniteljice za ravnopravnost spolova (»Narodne novine« br. 157/03.). (2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba Vlade Republike Hrvatske o Uredu za ravnopravnost spolova (»Narodne novine« br. 18/04.).“

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova smatra kako ne postoje razlozi da se odstupi od već utvrđenog pristupa poštivanja načela neovisnosti tijela kojima je, sukladno čl.82. Ustava, zadaća zaštita Ustavom zajamčenih prava i temeljnih sloboda građana, a posebno onih društvenih skupina koje se tradicionalno nalaze u nepovoljnijem društvenom položaju. S obzirom na načelo funkcionalne neovisnosti institucije Pravobraniteljice za djecu koje proizlazi iz organskog statusa koji Zakon o pravobraniteljici za djecu ima temeljem čl. 82 Ustava, također je jasno da odredba čl.26.st.1.alineje4. nije sukladna načelu funkcionalne neovisnosti državnih tijela koja su zadužena za zaštitu Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda građana i građanki. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova ponovo ukazuje da je načelo funkcionalne nezavisnosti preciznije određeno kroz praksu Suda prave Europske unije pri čemu je Sud jasno naglasio da mandat čelnika tijela institucija koje su zadužene za zaštitu temeljnih prava i sloboda razloga može prestati prije isteka punog vremena na koje je čelnik izabran. Prema riječima presude C- 288/12 Suda pravde Europske unije proizlazi da je poštovanje mandata „do isteka njegovog trajanja, osim na temelju razloga koji su ozbiljne prirode i koji su objektivno provjerljivi, primarni uvjet njegove neovisnosti“. Razlozi ozbiljne prirode su razvrstani u dvije kategorije. Prva kategorija uključuje osobne razloge vezane uz konkretnu osobu koja obnaša mandat, a koji je onemogućavaju da uspješno ispunjava svoje obveze kao što su na primjer, poremećeno zdravlje ili smrt. Druga kategorija uključuje grube povrede zakona poput kaznenih djela ili sukoba. Iz navedenog jasno slijedi kako čl.26. zadovoljava načelo funkcionalne neovisnosti institucije koja je zadužena za zaštitu Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda samo u pogledu prve tri alineje stavka 1., ali ne u pogledu četvrte alineje istog stavka koja propisuje mogućnost razrješenja u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu. Mogućnost razrješenja čelnika institucije zadužene za zaštitu Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda iz razloga što se određeni broj zastupnika i zastupnica ne slaže s načinom na koji je čelnik/ca takve institucije, temeljem svog mandata štiti ljudska prava i temeljne slobode, predstavlja ograničenje načela funkcionalne neovisnosti institucije koja ima organski status temeljem čl.82.st.2. Ustava. Navedeni zaključak ima podršku i u „Načelima koja se odnose na status nacionalnih institucija (Pariška načela)“ usvojenih Rezolucijom 48/134 Opće skupštine Ujedinjenih Naroda od 20. prosinca 1993. godine. Pariška načela izričito navode da „Kako bi se osigurala stabilnost mandata djelatnika nacionalnih institucija, bez koje ne može postojati stvarna neovisnost, njihovo imenovanje stupit će na snagu putem službenog akta koji će propisivati određeno trajanje mandata. Mandat može biti obnovljiv pod uvjetom da je osiguran pluralizam sastava institucije.“

Udruga "HERA" Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava

Udruga "HERA" Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava, podržava prijedlog Ženske mreže Hrvatske. (1) harmonizaciju Zakona s Konvencijom VE o sprječavanju i

Primljeno na znanje/prijedlozi nisu prihvaćeni.

borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (2) brisanje alineje 4. članka 26. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu (3) dopunu čl. 27. stavcima 4. i 5. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu da glasi : st. 4. čl.27. „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pravobranitelja za djecu.“ st.5. čl.27. „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“

Obrazloženje (1): Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u nastavku Konvencija) je stupila na snagu 01.08.2014. Republika Hrvatska je 22.01.2013. potpisala Konvenciju, a usvajanje Nacrta zakona o ratifikaciji Konvencije je najavljeno za kraj tekuće godine. Navedena Konvencija je prvi međunarodni pravnoobvezujući instrument u Europi na području nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Specifičnost Konvencije je da se odnosi na sve oblike nasilja nad ženama u vrijeme mira i oružanih sukoba i pruža sveobuhvatni pravni okvir za borbu protiv nasilja nad ženama. U kontekstu donošenja Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu posebno je važno istaknuti da Konvencija člankom 3. pod (f) kategorijom žene obuhvaća i one mlađe od 18 godina tj. djevojčice iz razloga jer navedeni međunarodnopravni dokument prepoznaje i priznaje da se specifične povrede kojima su izložene žene, uključujući djevojčice primarno determinirane s naslova njihovog biološkog spola, a da je dob kategorija koja ih čini dodatno ranjivim u tom smislu, ne obrnuto. Statistički, žene (uključujući djevojčice) su često nevidljive upravo zbog izostanka spolno razvrstanih podataka koje su nadležne institucije dužne voditi. Rezultat toga su zakoni kojima je cilj pomoći ženama i djevojčicama, no oni često imaju za posljedicu upravo suprotno. Definicija maloljetnika kao čovjeka mlađeg od 18 godina, utvrđena UN-ovom konvencijom o pravima djeteta, bez sumnje je od presudne važnosti za zakonsku zaštitu djece od raznih oblika nasilja, radne eksploatacije djece, seksualnog zlostavljanja i uskraćivanja obrazovanja. Međutim, ova definicija dobiva poseban značaj kada je riječ o djevojčicama. Konkretno, samo u 2016. godini policija je zabilježila povećanje kaznenih djela spolnog iskorištavanja i zlostavljanja djece za više od 35% u odnosu na godinu prije, no ukoliko analiziramo podatke nadležnih institucija tada vidimo da su iza „neutralne“ kategorije djece kao žrtvi tih zločina u više od 80% slučajeva upravo djevojčice. U Registru počinitelja seksualnih delikata na štetu djece koje vodi Ministarstvo pravosuđa, na dan 10. ožujka 2017. godine je evidentirano ukupno 1450 pravomoćno osuđenih pedofila od čega su 99% pravomoćno osuđenih počinitelja - muškarci, a više od 80% od ukupnog broja žrtava su djevojčice. Ovo je samo jedan od primjera zašto nije dovoljno štititi djecu (kao „neutralnu“ kategoriju kojima je zajednička dob) jer ako to činimo tada se prikrivaju specifične povrede koje nerazmjerno pogađaju upravo djevojčice. Iz navedenih razloga neophodno je

harmonizirati prijedlog Zakona o pravobranitelju za djecu s Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Iz navedenih razloga smatramo da bi se ovim prijedlogom ispravila pravna praznina koju je potrebno uskladiti i u području obiteljsko pravne zaštite (Obiteljski zakon). Donošenje ovog zakona je prilika za zakonodavca da ispravi ovu nepravdu i izostanak adekvatne pravne zaštite djevojčica. Stvaranjem pravnih mehanizama kojima se pruža dodatna zaštita djevojčica od muškog nasilja kojemu su neosporno izložene, stvaraju se preduvjeti za supstancijalno ostvarivanje prava koja su im deklarativno zajamčena, a to je u njihovom najboljem interesu, kao ljudskih bića, a ne kao numeričke oznake. Obrazloženje (2): Ženska mreža Hrvatske predlaže brisanje alineje 4. članka 26. Zakona o pravobranitelju za djecu, koji glasi ; „neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog ili nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti. Neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu Pravobranitelja za djecu, kao i ostalih posebnih pravobraniteljstava, od strane Hrvatskog sabora predstavlja izravan atak na neovisno djelovanje posebnog pravobraniteljstva čime je normativno uspostavljen neravnotežan status u odnosu na središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije. Svrha podnošenja godišnjeg izvješća o radu posebnih pravobraniteljstva je upoznavanje i informiranje predstavnica(ka) zakonodavne vlasti o evidentiranim pritužbama o kršenju prava i sloboda na koje ukazuje rad tih institucija kako bi predstavnici zakonodavne vlasti u sklopu obavljanja svojih redovnih dužnosti u tom tijelu mogli izravno doprinijeti razini zaštiti prava i sloboda u našem društvu. Nezakonito obavljanje službene dužnosti kao jedan od razloga za razrješavanje dužnosti je suvišan jer nezakonito obavljanje dužnosti za posljedicu ima kazneni progon (o čijem saznanju smo svi dužni prijaviti tijelima progona). Člankom 291. (Zloupotreba položaja i ovlasti) Kaznenog zakona NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 je eksplicite propisano da „službena ili odgovorna osoba koja iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj osobi pribavi korist ili drugome prouzroči štetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. No, na sudu je, a ne na poslodavcu da utvrdi da li je povrijeđen zakon tj. da li je došlo do nezakonitog postupanja. Pravomoćna presuda za kazneno djelo je integralni dio alineje 2. članka 26. kao razlog razrješavanja dužnosti prije isteka vremena na koji je posebni pravobranitelj i/ili njegov/njen zamjenik imenovan. Nadalje, na radno prave odnose državnih službenika i namještenika se primjenjuje Zakona o državnim službenicima NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15 (lex generalis); koji člankom 20. propisuje dužnost pravodobnog i učinkovitog obavljanja poslova. Kršenje te dužnosti je razlog otkazivanja radnog odnosa temeljem općeg propisa, a s druge strane svrha derogacije općeg propisa je ispunjena samo ako je posebnim propisom nešto drugačije regulirano, a ukoliko se određeno područje posebnim propisom regulira na jednak način (repetitivnost), tada svrha niti ne postoji. Barem ne u dijelu koji se regulira. Smatramo da je nestručno obavljanje vlastite dužnosti kao jedan od razloga razrješavanja u konfliktu sa čl 22. st.1. navedenog

Zakona koji za imenovanje osobe na navedenu funkciju zahtijeva „visoku stručnu spremu, najmanje deset godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u području promicanja i zaštite djece“. U tom smislu, kriterij stručnosti je trebao biti ispunjen u postupku kandidiranja i donošenja odluke o izboru kandidatkinje/kandidata u državnu službu i kao takav ne može biti poseban razlog za razrješenje dužnosti prije isteka vremena na koje su dužnosnici imenovani. S druge strane ovakav razlog razrješavanja dužnosti otvara prostor za zloupotrebu. Obrazloženje (3) Predloženim odredbama čl.27. i 28 Nacrta Zakona se propisuje prijelazni režim mandata pravobranitelja za djecu imenovanog na temelju Zakona o pravobraniteljstvu za djecu („Narodne novine“, broj 96/03) te stupanje na snagu ovoga, no Nacrt prijedloga Zakona o pravobraniteljstvu za djecu ostavlja prazninu u pogledu procedure odabira Pravobraniteljice za djecu po isteku vremena na koji je imenovana. Predlažemo dopunu čl. 27. st. 4. i 5. na način da glase: st. 4. čl 27. da glasi : „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pravobranitelja.“ st.5.čl. 27. da glasi: „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“ Ured pravobraniteljice za djecu kao i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom te pravobraniteljice za ravnopravnost spolova trebaju biti neovisni i samostalni, rukovodeći se načelom pravičnosti i morala. Pravobraniteljstvo za djecu nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu.

Udruga roditelja "Korak po korak"

OPĆE ODREDBE, Članak 5.

U prijedlogu Zakona o pravobraniteljstvu za djecu, u članku 5., predviđa se da Pravobranitelj za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Sukladno Preporukama Odbora UN-a za prava djeteta na kombinirano treće i četvrto periodično izvješće Hrvatske (poglavlje Glavna područja zabrinutosti i preporuke, točka 17), gdje je naglašena potreba jačanja neovisnosti Pravobranitelja za djecu, što obuhvaća njegovo financiranje, ovlasti i imunitet, s ciljem potpunog poštivanja Pariških načela, Predlažemo da se imenovanje i razrješenje Pravobranitelja za djecu regulira na sljedeći način: Pravobranitelj za djecu imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport, a na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva. - Pravobranitelj za djecu razrješuje Hrvatski Sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport. Nadalje, potrebno je da zakonodavac predvidi minimalni vremenski rok za objavu javnog poziva za predlaganje kandidata za Pravobranitelja za djecu, u slučaju redovnog isteka

Odbijeno

Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu

mandata kao i u slučaju prijevremenog prestanka mandata.	
UDRUŽENJE "DJECA PRVA" OPĆE ODREDBE, Članak 5. U prijedlogu Zakona o pravobranitelju za djecu, u članku 5., predviđa se da Pravobranitelja za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Sukladno Preporukama Odbora UN-a za prava djeteta na kombinirano treće i četvrto periodično izvješće Hrvatske (poglavlje Glavna područja zabrinutosti i preporuke, točka 17), gdje je naglašena potreba jačanja neovisnosti Pravobranitelja za djecu, što obuhvaća njegovo financiranje, ovlasti i imunitet, s ciljem potpunog poštivanja Pariških načela, predlažemo da se imenovanje i razrješanje Pravobranitelja za djecu regulira na sljedeći način: • Pravobranitelja za djecu imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport, a na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva. • Pravobranitelja za djecu razrješuje Hrvatski Sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport. Nadalje, potrebno je da zakonodavac predvidi minimalni vremenski rok za objavu javnog poziva za predlaganje kandidata za Pravobranitelja za djecu, u slučaju redovnog isteka mandata kao i u slučaju prijevremenog prestanka mandata	Odbijeno Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu
CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje OPĆE ODREDBE, Članak 5. U prijedlogu Zakona o pravobranitelju za djecu, u članku 5., predviđa se da Pravobranitelja/icu za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Smatramo neprihvatljivim da pravobranitelja/icu predlaže Vlada, odnosno da izvršna vlast predlaže pravobranitelja/icu kojemu je jedna od funkcija upravo kontrola rada tijela izvršne vlasti. Sukladno Preporukama Odbora UN-a za prava djeteta na kombinirano treće i četvrto periodično izvješće gdje je naglašena potreba jačanja neovisnosti institucije predlažemo da: Pravobranitelja/ice za djecu imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport, a na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva, a razrješuje Hrvatski Sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport.	Odbijeno Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu
Pravobranitelj za djecu RH OPĆE ODREDBE, Članak 5. Sadašnjim (važećim) Zakonom o pravobranitelju za djecu (NN 96/03) člankom 4. st. 1. određeno je da „...pravobranitelja za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske“. Sadržajno identična odredba predviđena je čl. 5. st. 1. Nacrta prijedloga zakona. Šteta je što je predlagatelj propustio mogućnost unapređivanja odredaba koje se odnose na izbor pravobranitelja za djecu u skladu s demokratskim standardima koje daju bolja jamstva neovisnosti	Odbijeno Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu

institucije pravobranitelja za djecu, kao i s odredbama iz Zakona o pučkom pravobranitelju koji je lex posterior u odnosu na Zakon o pravobranitelju za djecu. Naime, činjenica da osobu pravobranitelja predlaže Vlada, a ne Hrvatski sabor, de facto znači da izvršna vlast predlaže osobu pravobranitelja kojemu je jedna od funkcija upravo kontrola rada tijela izvršne vlasti. Kako netko po prirodi stvari u demokratskom postupku mora pokretati postupak imenovanja i prijedlog kandidata, nesumnjivo je primjerenije da tu zadaću obavlja Hrvatski sabor kao najviše predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj, sastavljeno od predstavnika različitih parlamentarnih stranaka. Za razliku od sadašnjeg Zakona o pravobranitelju za djecu, kao i Nacrta prijedloga Zakona, Zakonom o pučkom pravobranitelju postupak izbora pučkog pravobranitelja normiran je čl. 10. st. 1-3. U bitnom, izbor pučkog pravobranitelja provodi se na način da Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja. Stoga zaključno, predlažemo usklađivanje odredaba o izboru pravobranitelja za djecu (čl. 5. Nacrta prijedloga Zakona) na identičan način kao što je normiran odredbama o izboru pučkog pravobranitelja .	
Forum za slobodu odgoja OPĆE ODREDBE, Članak 5. Predlažemo da se st. 1. čl. 5. radi jačanja neovisnosti i imuniteta pravobranitelja za djecu izmjeni u: Pravobranitelja za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje dva Odbora (Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za obitelj, mlade i sport).	Odbijeno Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu
Udruga roditelja djece s oštećenjem vida i dodatnim poteškoćama u razvoju OKO OPĆE ODREDBE, Članak 6. Smatramo da je potrebno proširiti dobnu granicu u slučaju djece s teškoćama u razvoju do 25. godine kao što je npr u Ujedinjenom Kraljevstvu	Nije prihvaćeno Odredba članka 6. usklađena je s odredbama pozitivnih propisa Republike Hrvatske (Obiteljski zakon, Zakon o socijalnoj skrbi)
Pravobranitelj za djecu RH DJELOKRUG I NAČIN RADA, Članak 13. Uz navedena tri ključna prijedloga i primjedbe koji se odnose na izbor, razrješenje i mandat pravobranitelja a kojima se u osnovi (ne) jamči neovisnost institucije pravobranitelja za djecu, predlažemo i slijedeće: U članku 13. stavku 1. Nacrta prijedloga Zakona propisano je da pravobranitelj za djecu ima, u obavljanju zadaća iz svoga djelokruga, pravo uvida u podatke i dokumente tijela iz članka 12. ovog Zakona sukladno Zakonu o tajnosti podataka. Napominjemo da spomenuta odredba predstavlja sužavanje ovlasti Pravobranitelja za djecu budući da se prema postojećoj odredbi članka 12. Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine broj 96/03, 30/17-Odluka USRH) pravobranitelju za djecu mora osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu djece, bez obzira na stupanj njihove tajnosti. Zakonom o tajnosti podataka (Narodne novine, broj 79/07, 86/12) pristup klasificiranim podacima bez certifikata omogućen je, u okviru obavljanja poslova iz njihova djelokruga, određenom krugu osoba, među kojima je i pučki pravobranitelj, no takav pristup nije propisan kao mogućnost za pravobranitelja za djecu. Stoga, smatramo	Djelomično prihvaćeno S obzirom na to da je Zakon o tajnosti podataka („Narodne novine, broj 79/07 i 86/12) kasniji zakon u odnosu na Zakon o pravobranitelju za djecu koji prestaje važiti u skladu s Odlukom Ustavnog suda, to je potrebno odredbe „novog“ Zakona o pravobranitelju za djecu uskladiti s posebnim propisom kojim je uređeno pravo na pristup podacima. Pravo na pristup klasificiranim podacima bez certifikata propisano je Zakonom o tajnosti podataka i eventualno proširenje ovlaštenika na pristup tim podacima je predmet uređenja tog propisa.

potrebnim omogućiti pravobranitelju za djecu pristup podacima na isti način kao što je to omogućeno i pučkom pravobranitelju, a radi mogućnosti samostalnog i neovisnog obavljanja poslova i zadaća pravobranitelja za djecu. Nadalje, u stavku 2. članka 13. Nacrta prijedloga Zakona propisuje se da su pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu, državni službenici i namještenici u Uredu pravobranitelja za djecu obvezni postupati sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u uredu, bez obzira na način na koji su te podatke saznali. U spomenutoj odredbi predlažemo obvezu postupanja sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka predvidjeti i za osobe koje privremeno i/ili povremeno obavljaju poslove ili sudjeluju u radu Ureda pravobranitelja za djecu s obzirom da Ured pravobranitelja za djecu surađuje sa stručnjacima i drugim osobama koje nisu zaposlene u Uredu, te koristi usluge vanjskih suradnika, studenata na studentskoj praksi, ostvaruje suradnju s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i slično. Predlažemo da odredba stavka 2. članka 13. glasi:

„Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu, državni službenici i namještenici u Uredu pravobranitelja za djecu te ostale osobe koje privremeno i/ili povremeno obavljaju poslove ili sudjeluju u radu Ureda pravobranitelja za djecu, obvezni su postupati sukladno propisima o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u Uredu, bez obzira na način na koji su za te podatke saznali.“ U članku 13. iza stavka 2. Nacrta prijedloga Zakona predlažemo dodati sljedeće odredbe: „Pravobranitelj za djecu, zamjenici pravobranitelja za djecu i državni službenici u Uredu pravobranitelja za djecu dužni su s podacima o djeci postupati u skladu s načelom zaštite najboljeg interesa djeteta te čuvati kao profesionalnu tajnu sve podatke o djeci koje saznaju u obavljanju svojih poslova i ovlasti. Poblje odredbe o tajnosti i zaštiti podataka uređuju se Poslovníkom o radu pravobranitelja za djecu i općim aktima Pravobranitelja za djecu.“ Navedene odredbe smatramo potrebnim dodati iz razloga što je Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13, 85/15), odredbom članka 15. stavka 2. podstavka 2. i 4. propisana mogućnost ograničenja prava na pristup informacijama ako je informacija profesionalna tajna u skladu sa zakonom te ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. U svojem radu Ured pravobraniteljice za djecu raspolaže podacima o djeci koje je dužan štiti kao tajne podatke, pri tome uvijek primjenjujući načelo najboljeg interesa djeteta iz Konvencije o pravima djeteta. Stoga je novim Zakonom o pravobranitelju za djecu potrebno jasno propisati obvezu čuvanja tajne i detaljniju razradu tajnosti, zaštite podataka i postupanja s podacima o djeci Poslovníkom o radu pravobranitelja za djecu i općim aktima. Na posebne mjere zaštite podataka koji se odnose na djecu upućuje i Zakon o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, broj 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12) kojim je u članku 7. stavku 3. propisano da se osobni podaci koji se odnose na maloljetne osobe smiju prikupljati i dalje obrađivati u skladu s tim Zakonom i uz posebne mjere zaštite propisane posebnim zakonima. Stoga je novim Zakonom o pravobranitelju za djecu potrebno predvidjeti odredbe kojima će se u postupanju pravobranitelja za djecu posebno urediti

zaštita podataka koji se odnose na djecu.	
Ured Pučke pravobraniteljice DJELOKRUG I NAČIN RADA, Članak 18. Nadalje, Ustavni sud u svojoj Odluci ističe i kako „Zakon o pravobraniteljstvu za djecu i drugi zakoni o posebnim pravobraniteljima, za razliku od ZoPP-a/11 odnosno ZoPP/12, nisu mijenjani nakon promjene Ustava Republike Hrvatske od 16. lipnja 2010. pa u pogledu položaja posebnih pravobranitelja od 2003. do danas nema nikakvih promjena.“ U tom smislu je ovo svakako prilika da se prijedlogom Zakona uspostavi neovisan položaj institucije Pravobranitelja za djecu, ali i dodatno urede pojedine odredbe. Slijedom toga, u članku 18, smatramo pozitivnim da ni zamjenici pravobranitelja za djecu ne mogu biti pozvani na odgovornost, pritvoreni i kažnjeni za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svog djelokruga rada.	Komentar primljen na znanje.
Ured Pučke pravobraniteljice DJELOKRUG I NAČIN RADA, Članak 19. Članak 19. je potrebno u cijelosti nomotehnički urediti te stavak 3. povezati sa stavkom 1., budući da predstavljaju smislenu cjelinu.	Prijedlog je prihvaćen
Forum za slobodu odgoja IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 23. Kriterij osobnog zalaganja nije dovoljno jasan kriterij te ga je potrebno jasnije definirati. Predlažemo da kriteriji uključuju prijedlog Saboru od strane Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbora za obitelj, mlade i sport. Također, kriteriji trebaju sadržavati propisana dodatna usavršavanja i obrazovanje u području djece (akademska i stručna znanja, poslijediplomsko znanstveno i specijalističko obrazovanje), priznanja i nagrade u području zaštite prava djece, sudjelovanje u radnim i stručnim skupinama vezano za izradu propisa za prava djece, stručni i znanstveni radovi te publikacije, iskustvo i prepoznatost u radu s djecom i mladima, pisane preporuke od strane tijela javnih vlasti, institucija, civilnih organizacija te same djece.	Ne prihvaća se
Udruga roditelja "Korak po korak" IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 23. Kriterij osobnog zalaganja javnosti nije dovoljno jasan kriterij te ga je potrebno jasnije definirati. Predlažemo da kriteriji uključuju prijedlog Saboru od strane Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbora za obitelj, mlade i sport. Također, kriteriji trebaju sadržavati propisana dodatna usavršavanja i obrazovanje u području djece (akademska i stručna znanja, poslijediplomsko obrazovanje), priznanja i nagrade u području zaštite prava djece, sudjelovanje u radnim i stručnim skupinama vezano za izradu propisa za prava djece, stručni i znanstveni radovi te publikacije, iskustvo i prepoznatljivost u radu s djecom i mladima, pisane preporuke od strane tijela javnih vlasti, institucija, civilnih organizacija te same djece.	Odbijeno
UDRUŽENJE "DJECA PRVA" IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA	Odbijeno Predložene pretpostavke za imenovanje pravobranitelja za

ZA DJECU, Članak 23. Predlažemo da alineja 3. u stavku 1. glasi: „ima najmanje 10 godina radnog iskustva i koja je u javnosti prepoznata kao stručnjak koji uživa ugled osobe visokih moralnih načela te zaštitnika i promicatelja prava, sloboda i najboljeg interesa djeteta“.	djecu usklađeno je s pretpostavkama za izbor pučkog pravobranitelja.
Ured Pučke pravobraniteljice IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 24. U članku 24. preuzeto je rješenje iz ranijeg članka 23. prema kojem postupak imenovanja pravobranitelja za djecu pokreće Vlada RH. Kako bi se jamčila neovisnost institucije, postupak izbora pravobranitelja za djecu bilo bi dobro predvidjeti temeljem javnog poziva Hrvatskog sabora, odnosno na isti način kako je to regulirano člankom 10. Zakona o pučkom pravobranitelju.	Odbijeno Postupak izbora pravobranitelja za djecu na način kako je to predviđeno i za pravobranitelja za ravnopravnost spolova i pravobranitelja za osobe s invaliditetom nema utjecaja na ostvarenje neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu.
Ured Pučke pravobraniteljice IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26. U članku 26. ostao je, u odnosu na Zakon o pravobranitelju za djecu iz 2003., nepromijenjen dio odredbe prema kojem se pravobranitelj za djecu i zamjenik pravobranitelja za djecu, u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu, razrješuju dužnosti prije isteka mandata na koji su imenovani. Ovakvo normiranje u suprotnosti je sa člankom 4. Prijedloga Zakona te načelom neovisnosti institucije, odnosno, uz ovaj uvjet za razrješenje pravobranitelja i zamjenika, Pravobranitelj za djecu i dalje ne bi bila neovisna institucija za praćenje, zaštitu i promicanje prava djece. Pri tome, samo bi Hrvatski sabor koji i imenuje pravobranitelja za djecu, trebao moći pokrenuti postupak njegova razrješenja. U tom slučaju, Pododbor za akreditacije neovisnih institucija ističe kako glasanje običnom većinom nije dovoljno za razrješenje.	Odbijeno Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.
Pravobranitelj za djecu RH IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26. U članku 26. podstavku 4. Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu (sadržajno potpuno identično odredbama koje se odnose na razrješenje prema važećem Zakonu o pravobranitelju za djecu) predviđeno je razrješenje dužnosti pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu u slučaju neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu. Još jednom izražavamo žaljenje što je predlagatelj propustio priliku kod potrebe donošenja novog propisa uskladiti Nacrt prijedloga zakona s demokratskim standardima u jamstvima neovisnosti nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Podsjećam da je pravobraniteljica za djecu u svojem apelu Predsjedniku Vlade RH nakon odluke Ustavnog suda RH, a u kojem potiče žurno donošenje Zakona o pravobranitelju zbog nastavka funkcioniranja institucije pravobranitelja za djecu posebno upozorila na nužnost izmjene odredaba o mogućnosti razrješenja zbog neprihvatanja izvješća o radu. Mandat pravobranitelja za djecu u Republici Hrvatskoj (kao i pučkog pravobranitelja te drugih specijaliziranih pravobranitelja) određen je na vrijeme od osam (8) godina. Mogućnost razrješenja zbog neprihvatanja izvješća o radu svake godine, zakonom određeni mandat od 8 godina pretvara u de facto mandat na jednu godinu. Za nadati se je da ovakvo normativno	Odbijeno Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.

rješenje Predlagatelja Nacrta ne predstavlja namjeru Predlagatelja za nedemokratskim skraćanjem mandata čelniku neovisne nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava. U suprotnom, za očekivati je da konačni tekst Zakona o pravobranitelju za djecu odredi da mandat pravobranitelju za djecu traje jednu godinu ili do opoziva koji je moguć u bilo kojem trenutku. Svakako, takva bi rješenja odudarala od dosegnutih međunarodnih standarda u definiranju ovlasti nacionalnih neovisnih tijela za zaštitu ljudskih prava. U nadi da je riječ o omašci potaknutoj potrebom žurnog donošenja propisa, predlažemo da, u novom Zakonu o pravobranitelju za djecu, neprihvatanje izvješća pravobranitelja za djecu u Hrvatskome saboru ne bude propisano kao razlog za razrješenje pravobranitelja za djecu i zamjenika, radi očuvanja (ili tek u ovom trenutku, 2017. godine postizanja!!!) neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu. Ovakav prijedlog i normativno rješenje predstavljao bi i odgovor na potrebu usklađenosti pravnog položaja svih pravobraniteljskih institucija u Republici Hrvatskoj kako ne bi došlo do diskriminirajućeg odnosa prema samim institucijama za zaštitu ljudskih prava. Upravo isti smisao potvrđuje i Ustavni sud svojom odlukom Broj: U-I-4301/2005 od 7. ožujka 2017. godine. U prilog nužnosti izmjene predložene odredbe u Nacrtu prijedloga zakona navodimo samo dio iz bogate literature o pitanju neovisnosti nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Tako se npr. Pariškim pravilima ističe potreba jamstva „stabilnog mandata bez kojega nema stvarne neovisnosti“ i „preciznog određenja njegovog trajanja“ (...in order to ensure a stable mandate... without which there can be no real independence...).

Venecijanska komisija u dokumentu CDL(2011)079 koji se odnosi na pravobraniteljske institucije ističe nužnost neovisnosti čelnika tijela kao temeljne pretpostavke neovisnosti institucije (The way according to which an Ombudsman is appointed is of the utmost importance as far as the independence of the institution is concerned and the independence of the Ombudsman is a crucial corner stone of this institution). Smerdel, B., „Dječji omdudsmen“ u Republici Hrvatskoj, Evaluacija institucije pravobranitelja za djecu, Pravobranitelj za djecu, Zagreb, 2009, str. :“... Upozorili bismo samo na neka važna pitanja : prvo, imunitet nositelja dužnosti, koji držimo potrebnim urediti u pogledu postupaka i izjava danih u obavljanju dužnosti, te pitanje razrješenja koje, po našem mišljenju, valja riješiti na način kojim bi se ojačala stabilnost i nezavisnost nositelja dužnosti“. Carver, R., Dvornik, S., Redžepagić, R, Racionalizacija sustava zaštite ljudskih prava u RH, Izvješće stručnog tima, 2010. , str.47...: “...kad se takve kritičke primjedbe i iznesu (misli se na primjedbe sadržane u izvješćima o radu)...“kažnjava „ ih se odbijanjem prihvatanja izvješća od strane Sabora...Iako je malo vjerojatno da bi Sabor upotrijebio te ovlasti , ovime se pokazuje važna slaba točka u pravnom položaju pravobraniteljskih institucija u hrvatskom sustavu. ...Prema tome, jedna od glavnih promjena trebala bi pridonijeti neovisnosti pravobranitelja od stranačke politike u Saboru“.

Forum za slobodu odgoja
IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26.

Predlaže se brisanje alineje 4. članka 26. prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, koji glasi ;

Odbijeno

Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu.

„neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog ili nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti...“ Neprihvatanje godišnjeg izvješćaja o radu Pravobranitelja za djecu, kao i ostalih posebnih pravobraniteljstava, od strane Hrvatskog sabora predstavlja izravan atak na neovisno djelovanje posebnog pravobraniteljstva čime je normativno uspostavljen neravnotežan status u odnosu na središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije. Svrha podnošenja godišnjeg izvješćaja o radu posebnih pravobraniteljstva je upoznavanje i informiranje predstavnica(ka) zakonodavne vlasti o evidentiranim pritužbama o kršenju prava i sloboda na koje ukazuje rad tih institucija kako bi predstavnici zakonodavne vlasti u sklopu obavljanja svojih redovnih dužnosti u tom tijelu mogli izravno doprinijeti razini zaštiti prava i sloboda u našem društvu. Nezakonito obavljanje službene dužnosti kao jedan od razloga za razrješavanje dužnosti je suviše jer nezakonito obavljanje dužnosti za posljedicu ima kazneni progon (o čijem saznanju smo svi dužni prijaviti tijelima progona). Člankom 291. (Zloupotreba položaja i ovlasti) Kaznenog zakona NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 je eksplicitno propisano da „službena ili odgovorna osoba koja iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj osobi pribavi korist ili drugome prouzroči štetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. No, na sudu je, a ne na poslodavcu da utvrdi da li je povrijeđen zakon tj. da li je došlo do nezakonitog postupanja. Pravomoćna presuda za kazneno djelo je integralni dio alineje 2. članka 26. kao razlog razrješavanja dužnosti prije isteka vremena na koji je posebni pravobranitelj i/ili njegov/njen zamjenik imenovan. Nadalje, na radno prave odnose državnih službenika i namještenika se primjenjuje Zakona o državnim službenicima NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15 (lex generalis); koji člankom 20. propisuje dužnost pravodobnog i učinkovitog obavljanja poslova. Kršenje te dužnosti je razlog otkazivanja radnog odnosa temeljem općeg propisa, a s druge strane svrha derogacije općeg propisa je ispunjena samo ako je posebnim propisom nešto drugačije regulirano, a ukoliko se određeno područje posebnim propisom regulira na jednak način (repetitivnost), tada svrha niti ne postoji. Barem ne u dijelu koji se regulira. Smatramo da je nestručno obavljanje vlastite dužnosti kao jedan od razloga razrješavanja u konfliktu sa čl. 22. st.1. navedenog Zakona koji za imenovanje osobe na navedenu funkciju zahtijeva „visoku stručnu spremu, najmanje deset godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u području promicanja i zaštite djece“. U tom smislu, kriterij stručnosti je trebao biti ispunjen u postupku kandidiranja i donošenja odluke o izboru kandidatkinje/kandidata u državnu službu i kao takav ne može biti poseban razlog za razrješavanje dužnosti prije isteka vremena na koje su dužnosnici imenovani. S druge strane ovakav razlog razrješavanja dužnosti otvara prostor za zloupotrebu.

CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26.

Predlaže se brisanje alineje 4. članka 26. prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu, koji glasi ;

Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješanje.

Odbijeno

Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu.

„neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog ili nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti...“ Neprihvatanje godišnjeg izvještaja o radu Pravobranitelja/ice za djecu, kao i ostalih posebnih pravobraniteljstava, od strane Hrvatskog sabora predstavlja atak na neovisno djelovanje posebnog pravobraniteljstva čime je stavljeno u neravnotežan status u odnosu na središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije. Svrha podnošenja godišnjeg izvještaja je upoznavanje i informiranje predstavnika/ca zakonodavne vlasti o evidentiranim pritužbama o kršenju prava djece kako bi zakonodavna vlast u sklopu obavljanja svojih redovnih dužnosti u mogli izravno doprinijeti zaštiti i promicanje prava i sloboda u našem društvu.	Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.
Roditelji u akciji - Roda IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26. Predlažemo da se iz članka 26. Prijedloga zakona ukloni odredba o neprihvatanju godišnjeg izvješća o radu kao mogućem uvjetu razrješenja pravobraniteljice. Držimo da bi se primjenom takve odredbe povećala nesigurnost položaja pravobranitelja, ali i ugrozila djelotvorna zaštita dječjih prava. Osim toga, smatramo da bi se izravnim smjenjivanjem pravobranitelja za djecu na temelju neprihvaćena izvješća nametnula za demokraciju štetna praksa. Predlažemo da se o godišnjem izvješću o radu Ureda pravobranitelja u Hrvatskome saboru stoga ne izjašnjava glasanjem, već da se ono prima na znanje kao okvir za raspravu o stanju dječjih prava u zemlji i mogućim prijedlozima za buduće aktivnosti pravobranitelja. Konačno, prema preporukama Europske komisije za demokraciju putem prava (Venecijanske komisije) iz 2011. godine, eventualno glasanje o razrješenju pravobranitelja trebalo bi zahtijevati kvalificiranu većinu, pri čemu bi se postupak razrješenja trebao učiniti transparentnim i javnim, što se može osigurati javnim iskazom pravobranitelja prije glasanja o razrješenju i, po potrebi, konzultacijama s Ustavnim sudom.	Odbijeno Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.
UDRUŽENJE "DJECA PRVA" IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26. Članak 26. definira uvjete za razrješenje dužnosti Pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu prije isteka mandata. Kako bi se osiguralo neovisno djelovanje Pravobranitelja i njegovih zamjenika te potpuna primjena predloženog Zakona, predlažemo da se alineja 4. preformulira na sljedeći način: „ako ne obavljaju dužnost sukladno ovom Zakonu.“ Smatramo da je formulacija koju predlažemo dovoljna za definiranje kriterija za razrješenje Pravobranitelja i njegovih zamjenika prije isteka mandata, sukladno člancima predloženog Zakona koji reguliraju Djelokrug i način rada (članci 7., 8, 9., 10., 11., 15., 19.) i Imenovanje i razrješenje Pravobranitelja za djecu (članak 23.). Dodatno, izražavamo zabrinutost zbog činjenice da zakonodavac ponovno, kao razlog za razrješenje Pravobranitelja prije isteka mandata, navodi neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu. Takvo zakonsko rješenje otvara prostor za proizvoljnost i predstavlja veliki rizik za neovisno djelovanje institucije Pravobranitelja za djecu, te ukida svrsishodnost njegovog djelovanja kako je definirao predloženi Zakon, uključujući	Odbijeno Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.

i praćenje izvršavanja obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece.	
Udruga roditelja "Korak po korak" IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU, Članak 26. Članak 26. definira uvjete za razrješenje dužnosti Pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu prije isteka mandata. Kako bi se osiguralo neovisno djelovanje Pravobranitelja i njegovih zamjenika te potpuna primjena predloženog Zakona, predlažemo da se alineja 4. promijeni na sljedeći način: „ako ne obavljaju dužnost sukladno ovom Zakonu.“ Smatramo da je formulacija koju predlažemo dovoljna za definiranje kriterija za razrješenje Pravobranitelja i njegovih zamjenika prije isteka mandata, sukladno člancima predloženog Zakona koji reguliraju Djelokrug i način rada (članci 7., 8, 9., 10., 11., 15., 19.) i Imenovanje i razrješenje Pravobranitelja za djecu (članak 23.). Dodatno, izražavamo zabrinutost zbog činjenice da zakonodavac ponovno, kao razlog za razrješenje Pravobranitelja prije isteka mandata, navodi neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu. Takvo zakonsko rješenje otvara prostor za proizvoljnost i predstavlja veliki rizik za neovisno djelovanje institucije Pravobranitelja za djecu, te ukida svrhu njegovog djelovanja kako je definirao predloženi Zakon, uključujući i praćenje izvršavanja obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece.	Odbijeno Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno i dužan je podnositi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o svom radu u kojem su sadržani podaci iz kojih je vidljiv rad pravobranitelja za djecu kroz proteklu kalendarsku godinu. Neprihvatanje izvješća o radu predstavlja svojevrsni izraz nezadovoljstva radom pravobranitelja za djecu te je opravdani razlog za njegovo razrješenje.
Udruga roditelja "Korak po korak" PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. Predloženim odredbama čl.27. i 28 Nacrta Zakona se propisuje prijelazni režim mandat pravobranitelja za djecu imenovanog na temelju Zakona o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“, broj 96/03) te stupanje na snagu ovoga, no Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu ostavlja prazninu u pogledu procedure odabira Pravobraniteljice za djecu po isteku vremena na koji je imenovana. Dodatno, st.1., članka 27. dovodi do trenutnog prestanak mandata pravno važeće izabrane pravobraniteljice te njenih zamjenica. Ovakva smjena politizira važeći mandat trenutne pravobraniteljice te njenih zamjenica te je u suprotnosti s ovim Nacrtom zakona, čl- 4 te Preporukama odbora UN-a u svojim zaključnim primjedbama o kombiniranom trećem i četvrtom periodičnom izvješću Hrvatske, gdje u poglavlju: Glavna područja zabrinutosti i preporuke u točki 17 navodi da je potrebno: (b) nastavi s jačanjem njegove neovisnosti, što obuhvaća njegovo financiranje, ovlasti i imunitet, kako bi se u potpunosti poštivala Pariška načela Stoga predlažemo: st.1. čl. 27 - brisati Predlažemo dopunu čl. 27. st. 4. i 5. na način da glase: st. 4. čl 27. da glasi : „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja.“ st.5.čl. 27. da glasi: „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost	Djelomično prihvaćeno Odredbom članka 24. propisani su rokovi za pokretanje postupka za imenovanje pravobranitelja za djecu u slučaju prestanka mandata (najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata). Novom odredbom članka 28. propisan je rok za postupak imenovanja pravobranitelja za djecu sukladno odredbama ovoga Zakona

spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“	
Ured Pučke pravobraniteljice PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. Konačno, s obzirom na formalnu narav odluke Ustavnog suda, a budući da u Obrazloženju Nacrta prijedloga Zakona nije preciznije argumentirano, ostaje nejasno iz kojih razloga je člankom 27. stavkom 1. propisano da se danom stupanja na snagu ovog Zakona pokreće postupka izbora pravobranitelja za djecu. Suprotno tome, predlažemo da se navedenim člankom propiše kako stupanjem na snagu Zakona ostaje na snazi Odluka o imenovanju pravobraniteljice za djecu, kao što je to učinjeno člankom 42. Zakona o ravnopravnosti spolova (»Narodne novine« br. 82/08).	Odbijeno S obzirom na donošenje „novog“ Zakona o pravobraniteljstvu za djecu smatramo opravdanim pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu
UDRUŽENJE "DJECA PRVA" PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. U Obrazloženjima članka 27. prijedloga novog Zakona nije jasno zašto predlagatelj sa stupanjem na snagu novog Zakona propisuje pokretanje postupka izbora Pravobranitelja za djecu, a ne predlaže mogućnost ostajanja na snazi postojeće odluke o imenovanju Pravobranitelja za djecu. Nije jasno kako predloženo rješenje doprinosi kvaliteti postignutih standarda u zaštiti prava i interesa djece.	Odbijeno S obzirom na donošenje „novog“ Zakona o pravobraniteljstvu za djecu smatramo opravdanim pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu
Pravobranitelj za djecu RH PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 27. Nacrtom prijedloga Zakona, prijelaznim i završnim odredbama, u čl. 27. st. 1-3. predviđeno je da će danom stupanja na snagu ovog zakona Hrvatski sabor pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu. Stavkom. 2. određen je postupak izbora zamjenika, a st. 3. trajanje mandata ranijeg pravobranitelja do izbora novog. Navedenim normama predlagatelj nedvojbeno omogućuje smjenu sadašnjeg čelnika tijela, pravobraniteljice za djecu, doc. dr. sc. Ivane Milas Klarić koja je na dužnost pravobranitelja za djecu imenovana 1. travnja 2014. godine i čiji mandat traje osam (8) godina, dakle do 2022. godine. Upravo ovakav prijedlog predstavlja transparentno i nedvosmisleno kršenje demokratskih standarda razvijenih europskih zemalja u normiranju pravnog položaja neovisnih nacionalnih tijela za zaštitu ljudskih prava, te, od strane predlagatelja Nacrta, izigravanje volje parlamentarne većine Hrvatskog sabora. Podsjećamo da je u vrlo sličnoj situaciji prilikom donošenja Zakona o ravnopravnosti spolova iz 2008. godine prijelaznim i završnim odredbama u čl. 42. bilo, smatramo pravilno i u skladu s demokratskim načelima i jamstvima neovisnosti institucija, određeno : „ Stupanjem na snagu ovog zakona ostaje na snazi odluka o imenovanju pravobraniteljice za ravnopravnost spolova“. Koji je razlog normativne zaboravljivosti Predlagatelja prilikom (ne)nastojanja očuvanja načela neovisnosti institucija ostaje samo nagađati, no podsjećamo da, sasvim načelno, nije poželjno donositi propise koji se vode načelom ad personam. Vodeći se načelom analogije, podsjećamo Predlagatelja na presudu u predmetu Komisija protiv Mađarske (c-288/12) od 8. travnja 2014. godine koji se odnosi na preuranjeno okončanje mandata čelnika tijela za zaštitu osobnih podataka zbog izmjene zakona. Tako se, govoreći o	Odbijeno S obzirom na donošenje „novog“ Zakona o pravobraniteljstvu za djecu smatramo opravdanim pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu.

neovisnosti iz članka 28. St. 1 drugog podstavka Direktive 9546 zahtjev neovisnosti mora tumačiti na način da: „... uključuje obvezu poštovanja trajanja mandata nadzornih tijela do isteka njihovog roka i da se taj mandat okončava prijevremeno samo u skladu s pravilima i jamstvima iz primjenjivog propisa“. Sadašnjoj pravobraniteljici za djecu, doc. dr. sc. Ivani Milas Klarić, a vodeći se načelima već dosegnutih nomotehničkih standarda prilikom izrade propisa, osobito ne laska činjenica što se predlagatelj očito, odlučuje za donošenje „lex Milas Klarić“. Također, ostaje i trajna dvojba hoće li se ideja izmjene zakona primjenjivati svaki put kad bilo koja trenutna vlast poželi smijeniti nekog od pravobranitelja? Stoga, poštujući temeljna načela u jamstvima zaštite neovisnosti institucija za zaštitu ljudskih prava, predlažemo donošenje prelaznih i završnih odredaba koje bi glasile : Stupanjem na snagu ovog zakona ostaje na snazi odluka o imenovanju pravobraniteljice za djecu. Identično bi trebalo predvidjeti i za odluke o imenovanju zamjenika pravobranitelja za djecu, kao i predvidjeti odredbu kojom se jamči da ostaju na snazi postojeći Poslovnik o radu pravobranitelja za djecu i Pravilnik o unutarnjem redu.

Forum za slobodu odgoja

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 28.

Predloženim odredbama čl.27. i 28. Nacrta Zakona se propisuje prijelazni režim mandata pravobranitelja za djecu imenovanog na temelju Zakona o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“, broj 96/03) te stupanje na snagu ovoga, no Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za djecu ostavlja prazninu u pogledu procedure odabira Pravobraniteljice za djecu po isteku vremena na koji je imenovana. Dodatno, st.1., članka 27. dovodi do trenutnog prestanak mandata pravno važeće izabrane pravobraniteljice te njenih zamjenica. Ovakva smjena politizira važeći mandat trenutne pravobraniteljice te njenih zamjenica te je u suprotnosti s Preporukama odbora UN-a u svojim zaključnim primjedbama o kombiniranom trećem i četvrtom periodičnom izvješću Hrvatske, gdje u poglavlju: Glavna područja zabrinutosti i preporuke u točki 17 navodi da je potrebno: (b) nastavi s jačanjem njegove neovisnosti, što obuhvaća njegovo financiranje, ovlasti i imunitet, kako bi se u potpunosti poštivala Pariška načela Stoga predlažemo st.1. čl. 27 - brisati Predlažemo dopunu čl. 27. st. 4. i 5. na način da glase: st. 4. čl 27. da glasi : „Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja.“ st.5.čl. 27. da glasi: „Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.“

Djelomično prihvaćeno

Odredbom članka 24. propisani su rokovi za pokretanje postupka za imenovanje pravobranitelja za djecu u slučaju prestanka mandata (najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata).

Novom odredbom članka 28. propisan je rok za postupak imenovanja pravobranitelja za djecu sukladno odredbama ovoga Zakona